

Diahronija 1	2
Diachrony 1	2
Diahronija 2	5
Diachrony 2	5
Disertacijski seminar (Modul Diahronija 1).....	8
Dissertation Seminary (Module Diachrony 1)	8
Disertacijski seminar (Modul Diahronija 2).....	11
Dissertation Seminary (Module Diachrony 2)	11
Frazeologija v kulturnem kontekstu	14
Phraseology in cultural context	14
IRD 1	17
IRW 1	17
IRD 2 (Modul Diahronija 1).....	19
IRW 2 (Module Diachrony 1)	19
IRD 2 (Modul Diahronija 2).....	21
IRW 2 (Module Diachrony 2)	21
IRD 3	23
IRW 3	23
Jezikovni korpusi	26
Language Corpora	26
Raziskovalne metode.....	28
Research Methods	28
Razvoj slovenske jezikoslovne misli.....	31
Development of the Slovene Linguistic Thought	31
Slovenski jezik v sodobnih družbenih procesih	34
Slovene Language in Contemporary Social Processes	34
Sodobno slovensko jezikoslovje	37
Contemporary Slovene Linguistics	37
Disertacijski seminar (Modul Sinhronija 1)	40
Dissertation Seminary (Module Synchrony 1).....	40
Disertacijski seminar (Modul Sinhronija 2)	43
Dissertation Seminary (Module Synchrony 2).....	43
IRD 1	46
IRW 1	46
IRD 2 (Modul Sinhronija 1)	48
IRW 2 (Module Synchrony 1).....	48
IRD 2 (Modul Sinhronija 2)	51
IRW 2 (Module Synchrony 2).....	51
IRD 3	54
IRW 3	54
Jezik in znanost	57
Language and Science	57
Sinhronija 1	60
Synchrony 1	60
Sinhronija 2	63
Synchrony 2	63
Teoretični in praktični vidiki leksikografije	67
Theoretical and practical aspects of lexicography	67
Značilnosti jezikovnega razvoja	69
The course of language acquisition	69

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Diahronija 1
Subject Title:	Diachrony 1

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Diahronija Slovene Language - Diachrony	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	ID	KU	Samost. Delo študenta Individ. work	ECTS
	10		20	30	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenosti študijske obveznosti iz 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Vsebina:

Ob slušnih in vizualnih narečnih posnetkih analiza zapisanih narečnih besedil, še posebej slovenskih koroških, štajerskih in panonskih obmejnih narečij. Samostojna analiza fonološke, prozodične, morfološke in besedoslovne ravnine. Ugotavljanje, analiza in razlaga dialektalnih in leksikalnih interferenc. Ugotavljanje poteka in razširjenosti nekaterih koroškoslovenskih izoleks ter njihov pomen za ugotavljanje zgodovinsko-kulturnih razmer. Analiza koroške leksike na osnovi gradiva za Tezaver slov. ljudskega jezika na Koroškem. Slovenski (narečni) slovarji. Ugotavljanje soodnosov med narečnim in knjižnim sistemom.

Content (Syllabus outline):

Analysis of written texts by means of dialectic audio and visual recordings, especially Slovene, Corinthian, Styrian and Panonian near border dialects. Individual analysis of the phonological, prosodic, morphological and linguistic level. Establishing, analyzing and explaining of the dialectic and lexical interferences. Determining the course and prevalence of some Carynthian-Slovene isolex and their meaning for establishing historical-cultural circumstances. Analysis of Carynthian lexis based on the material for Theasurus of the Slovene language in Carynthia. Slovene (dialect) dictionary. Establishing the interrelations between dialectic and literary systems.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Ivan Grafenauer, 1905: *Zum Accente im Gailthalerdialekte*. Berlin : Weidmannsche Buchhandlung. 196-228.
 Ludwig Karničar, 1990: *Der Obir-Dialekt in Kärnten. Die Mundart von Ebriach/Obirsko*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
 Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD.
 Mihaela Koletnik: *Prekmurska lončarska terminologija in druge dialektološke študije*. (v tisku)
 Tine Logar, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.
 Fran Ramovš, 1995: *Kratka zgodovina slovenskega jezika .I* Ljubljana: ZRC SAZU. (Ponatis).
 Fran Ramovš, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika. VII. Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
 Peter Weiss, 1998: *Slovar govorov Zadrebčke doline med Gornjim gradom in Nazarjami*. Ljubljana: ZRC SAZU.
 Paul Zdovc, 1972: *Die Mundart des südöstlichen Jauntales in Kärnten. Lautlehre und Akzent der Mundart der „Poljanci“*. Wien: Hermann Böhlau Nachf.
 Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum Maribor.
 Zinka Zorko, 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: SD.

Cilji:

Poznavanje narečij kot posebnih sestavov slovenskega jezika.
 Poznavanje zakonitosti (obmejnih) narečij v primerjavi z drugimi narečnimi skupinami in knjižnim jezikom - enakosti in razlike v razvoju, starejše in mlajše inovacije.
 Poznavanje klasifikacije diatopičnih sinonimov na avstrijskem Koroškem.
 Prepoznavanje mednarečnih in medjezikovnih prepletanj na vseh jezikovnih ravneh, še posebej na izrazijski.

Objectives:

Knowing the dialects as special parts of Slovene language.
 Knowing the laws of the (near border) dialects compared to other dialectic groups and literary language – and differences in the development, older and newer innovations.
 Knowing the classification of diatopic synonyms in Austrian Carylthia.
 Recognizing inter dialectic and inter language at all language levels, especially expressional.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študent že obvlada temeljne zakonitosti slovenskega jezikovnega razvoja, zato bodo nova spoznanja nadgradila vedenje o zgodovinskem razvoju slovenskega jezika zaradi zgodovinskih, geografskih, socioloških in drugih vzrokov in bo razumevanje narečnih razvojev globlje uzavestilo največjo narodnostno vrednoto - knjižni jezik ob številnih ohranjenih narečjih.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Neposredna uporaba pridobljenega znanje pri nastajanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 The student has already mastered the basic laws of Slovene linguistic development that is why newly gained knowledge about historical evolution of Slovene language because of historical, geographical, sociological and other causes will be upgraded. Understanding of dialectical development will deeper root the greatest national value – literary language with a multitude of preserved dialects.

Transferable/Key Skills and other attributes:
 Direct use of gained knowledge when writing the dissertation.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanje s poslušanjem narečnih posnetkov.
 Delo z narečnimi besedili.
 Terensko delo z informatorji.

Learning and teaching methods:

Lectures with listening to dialectic recordings
 Work with dialectic texts.
 Field work with informers.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga.

100

Seminary paper.

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. I. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Diahronija 2
Subject Title:	Diachrony 2

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Diahronija Slovene Language - Diachrony	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	ID	KU	Samost. Delo študenta Individ. work	ECTS
	10		20	30	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:
Predavanja / Lecture:
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Praslovanska in starocerkvenoslovanska dediščina.
Predknjižno in knjižno izročilo slovenskega jezika.
Historizem v raziskovanju slovenskega jezika.
Analiza rokopisov (Brižinski spomeniki in ostali slovenski rokopisi) in tiskanih besedil (osrednje- in vzhodnoslovenski knjižni jezik 16. do 20. stoletja)
Samostojna analiza vseh jezikovnih ravnin v slovenskih tiskanih besedilih.
Stilistična analiza besedil slovenskih protestantskih, razsvetljenskih, baročnih in romantičnih piscev.
Ugotavljanje, analiza in razlaga knjižnih in neknjižnih prvin pri piscih slovenskega jezika od 16. do 20. stoletja.
Ugotavljanje zakonitosti v razvoju slovenskega jezika in dvojnična knjižna norma do sredine 19. stoletja.
Nastanek, razvoj, prostorski okviri in zaton pokrajinskih različic slovenskega jezika.
Razvoj slovenskega jezika po obdobjih (jezik 16., 17., 18. 19. in 20. stoletja).

Content (Syllabus outline):

Pre Slavic and Old Church Slavic heritage.
Pre literary and literary of Slovene language.
Historicism in exploring Slovene language.
Analysis of the manuscripts (Brižinski manuscripts and other manuscripts) and printed texts (Central and Eastern Slovenian literary language 16th to 20th century).
Individual analysis of all language levels in Slovene printed texts.
Stylistic analysis of texts by Slovene protestant, enlightened, baroque and romantic writers.
Establishing, analyzing and explaining the literary and nonliterary features of the writers of Slovene language from 16th to 20th century.
Establishing rules in the development of Slovene language and dual literary norm until the mid 19th century.
Beginning, evolution, spatial frame and the dawning of dialectal versions of the Slovene language.
The evolution of Slovene language by periods (the

Analiza jezika posvetnih piscev 16., 17. 18. 19 in 20. stoletja (leposlovje, uradovalni jezik, publicistični jezik)
 Analiza jezika v cerkvenem slovstvu (pesmarice, pridige).
 Slovenski slovarji in slovnice.
 Ugotavljanje soodnosov med funkcijskimi zvrstmi slovenskega jezika od 16. do 20. stoletja.

language of 16th, 17th, 18th, 19th and 20th century).
 Analysis of the language of profane writers of 16th, 17th, 18th, 19th and 20th century (belletristic, official language, publicists language).
 Analysis of the language in church (songbooks, preaches).
 Slovene dictionaries and grammars.
 Establishing interrelations between function of Slovene language from 16th to 20th century.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.
 Marko Jesenšek, 2005: *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków : Universitas.
 Majda Merše, 1995: *Vid in vrstnost glagola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
 Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.
 Fran Ramovš, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika. II. Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
 Fran Ramovš, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Cilji:

Poznavanje in razumevanje slovenske jezikovne identitete.
 Od kdaj in kako obstaja slovenski jezik; zasledovanje njegovega časovnega razvoja iz praslvanščine, alpske in panonske slovanščine v današnjo slovenščino.
 Kdaj, kje in kako se je začel slovenski jezik oblikovati.
 Razumevanje smiselnosti razvojno-zgodovinskega spoznavanja o slovenskem jezikovnem in narodnostnem samozavedanju.
 Poznavanje razvoja slovenskega jezika.
 Spoznavanje diahronih razsežnosti jezikovnih pojavov.
 Poznavanje zakonitosti pri razvoju slovenskega konzonantizma in morfologije v knjižnih in pokrajinskih različicah slovenskega jezika.
 Prepoznavanje medjezikovnih (narečnih in tujejezičnih) stikov v slovenskem jezikovnem prostoru.
 Spoznavanje zgodovinskega razvoja kot pogoj za razumevanje sistemskih zakonitosti knjižnega jezika.

Objectives:

Knowing and understanding Slovene language identity.
 Since when and how does Slovene language exist, tracing the timeline of its evolution from Alp and Panonian in today's Slovene language.
 When, where and how did Slovene language start evolving.
 Understanding of the sense of evolutionary-historical knowledge about Slovene language and national self-awareness.
 Getting acquainted with the evolution of Slovene language.
 Getting to know the diachronic dimensions of language phenomena.
 Knowing the law in the evolution of Slovene consonantism and morphology in literary and dialectal versions of Slovene language.
 Identification of inter-language (dialectic and foreign language) contacts in Slovene language space.
 Identification of historical evolution as a prerequisite for understanding the system lawfulness of the literary language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študent že obvlada temeljne zakonitosti slovenskega jezikovnega razvoja, zato bodo nova spoznanja nadgradila vedenje o zgodovinskem razvoju slovenskega jezika zaradi zgodovinskih, geografskih, socioloških in drugih vzrokov in bo razumevanje razvojnih zakonitosti globlje uzavestilo slovenski jezik med knjižno in narečno normo, med slovenskim alpskim in panonskim jezikovnim prostorom, med knjižnima (osrednje- in vzhodnoslovenski knjižni jezik) in pokrajinskimi različicami.
 Študenti utemeljujejo ter razlagajo sinhrono podobo jezika s principi diahronije ter znajo ovrednotiti

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 The student has already mastered the basic lawfulness of Slovene linguistic development that is why newly gained knowledge about historical evolution of Slovene language because of historical, geographical, sociological and other causes will be upgraded. The understanding of evolutionary lawfulness will deeper root Slovene language between the literary and dialectic norm, between the Alp and Panonian language space, between literary (central and east Slovene literary language) and dialectic versions.
 The students base and explain the synchronised form of the language with the principles of diachrony.

pozitivne in negativne tendence v razvoju slovenskega jezika in jih prenesti v sodobno jezikovno teorijo in prakso.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Poznavanje razvoja slovenskega knjižnega jezika omogoča razumevanje sodobne knjižne norme in predpisov.

Razvijanje diahronega pogleda na slovenski jezik; povezovanje diahronih in sinhronih jezikovnih konceptov

Neposredna uporaba pridobljenega znanje pri pisanju disertacijske naloge.

At the same time they know how to evaluate the positive and negative tendencies in the evolution of Slovene language and transfer them into contemporary language theory and practice.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Knowing the evolution of Slovene literary language makes the understanding of the contemporary literary norm and rules possible.

Development of diachronic outlook on Slovene language, connection of diachrone and synchronic language concepts.

Direct use of gained knowledge when writing the dissertation.

Metode poučevanja in učenja:

Predavanja,
Individualno delo in skupinsko (individualne naloge in vodeni individualni študij), analiza in primerjava besedil, soočanje s problemi, pozitivne in negativne rešitve, vodeno domače delo.

Delo s starimi besedili (tiski in rokopisi).

Delo z narečnimi besedili.

Terensko delo.

Metoda dela z besedilom, metoda dela z avdio- in videoposnetki, skupinsko in individualno delo.

Learning and teaching methods:

Lectures

Individual and group work (individual tasks and lead individual study), analysis and comparison of texts, facing problems, positive and negative solutions, guided homework.

Work with old texts (printed and manuscripts).

Work with dialectic texts.

Field work.

Method of work with text, audio and visual recordings, group and individual work.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga

40 %

Seminar work

Domače naloge

40 %

Homework

Projekt

20 %

Projects

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Disertacijski seminar (Modul Diahronija 1)
Subject Title:	Dissertation Seminary (Module Diachrony 1)

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik Slovene Language	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
	15			15	285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenе obveznosti iz 1. semestra.

Prerequisites:

Completed all of the 1st semester obligations.

Vsebina:

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko znanje aplicirajo na konkreten narečni jezikovni korpus. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili v teku študija ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

Content (Syllabus outline):

Dissertation seminar is formally partly individual form of work because looking at its main characteristics it is adapting to one of the obligatory or facultative subjects but has at the same time an individual structure. It is primarily meant as a work in which students under the mentor's guidance apply their theoretic knowledge on a concrete dialectic language corpus. At the same time they take into consideration their previously gained knowledge and guides that derive from the dissertation topic. In the starting phase of the seminar work which lasts approximately one fifth of the hours it means organizing the work and defining the problem, later students gradually present methodologically adequate selection of the material and synthesis of the main problem sections. An important part is argumentation.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

A.
 Ivan Grafenauer, 1905: *Zum Accente im Gailthalerdialekte*. Berlin: Weidmannsche Buchhandlung. 196–228.
 Stanislaus [Hafner](#) (zbiratelj), [Erich Prunč](#) (zbiratelj), 1980: *Lexikalische Inventarisierung der slowenischen Volkssprache in Kärnten (Grundsätzliches und Allgemeines)*. Graz: Institut für Slawistik der Universität Graz (=Slowenistische Forschungsberichte 1).
 Ludwig Karničar, 1990: *Der Obir-Dialekt in Kärnten. Die Mundart von Ebriach/Obirsko*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
 Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD:
 Mihaela Koletnik: *Prekmurska lončarska terminologija in druge dialektološke študije*. (v tisku)
 Tine Logar, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.
 Fran Ramovš, 1995: *Kratka zgodovina slovenskega jezika I*. Ljubljana: ZRC SAZU. (Ponatis).
 Fran Ramovš, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika. VII. Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
 Peter Weiss, 1998: *Slovar govorov Zadrebčke doline med Gornjim gradom in Nazarjami*. Ljubljana: ZRC SAZU.
 Paul Zdovc, 1972: *Die Mundart des südöstlichen Jauntales in Kärnten. Lautlehre und Akzent der Mundart der „Poljanci“*. Wien: Hermann Böhlau Nachf.
 Stanislaus [Hafner](#), 1982: *Schlüssel zum Thesaurus der slowenischen Volkssprache in Kärnten*. Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften.
 Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum Maribor.
 Zinka Zorko, 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: SD.

B.
 Seznam virov in literature se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja diahronije slovenskega jezika. / A list of sources and literature is formed regarding to concretely chosen, determined and approved PhD dissertation theme from the field of Slovene language diachrony.

Cilji:

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre a uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Kandidati bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.
 Prenosljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Kandidati, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Objectives:

The objective of the dissertation seminar is to induce students in individual exploratory work and take into consideration the fact that it is only introduction which will be upgraded in doctoral dissertation. The starting phase is the definition of the problem, next is the selection of the method and material and final, which is argumentative presentation of the theses.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 Candidates will gain practical basis for the production of the dissertation paper.
 Transferable/Key Skills and other attributes:
 Candidates that will successfully finish the dissertation seminar will be able to use their knowledge when writing their dissertation paper.

Learning and teaching methods:

Work includes encouraging students to a problem approach and solving planned specific problems.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga in zagovor disertacijskih tez.	20 80	Seminar paper and defending the dissertation theses.

Opomba: Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Disertacijski seminar (Modul Diahronija 2)
Subject Title:	Dissertation Seminary (Module Diachrony 2)

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Diahronija Slovene Language - Diachrony	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
	15			15	285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. Gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretično znanje aplicirajo na konkreten narečni jezikovni korpus. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili med študijem in na usmeritvi, ki izhajata iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

Content (Syllabus outline):

Dissertation seminar is formally partly individual form of work because looking at its main characteristics it is adapting to one of the subjects but has at the same time an individual structure. It is primarily meant as a work in which students under the mentor's guidance apply their theoretic knowledge on a concrete dialectic language corpus. At the same time they take into consideration their previously gained knowledge and guides that derive from the dissertation topic. In the starting phase of the seminar work which lasts approximately one fifth of the hours it means organizing the work and defining the problem, later students gradually present methodologically adequate selection of the material and synthesis of the main problem sections. An important part is argumentation.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

A.
 Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.
 Marko Jesenšek, 2005: *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków : Universitas.
 Majda Merše, 1995: *Vid in vrstnost glagola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
 Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.
 Fran Ramovš, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika. II. Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
 Fran Ramovš, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

B.
 Seznam virov in literature se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja diahronije slovenskega jezika. / A list of sources and literature is formed regarding to concretely chosen, determined and approved PhD dissertation theme from the field of Slovene language diachrony.

Cilji:

Cilj disertacijskega seminarja je študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo ter pri tem upoštevati, da gre za uvodni del, ki ga bodo kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Kandidati bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Kandidati, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar, bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga
 Zagovor disertacijskih tez.

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Objectives:

The objective of the dissertation seminar is to induce students in individual exploratory work and take into consideration the fact that it is only introduction which will be upgraded in doctoral dissertation. The starting phase is the definition of the problem, next is the selection of the method and material and final, which is argumentative presentation of the theses.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 Candidates will gain practical basis for the production of the dissertation paper.

Transferable/Key Skills and other attributes:
 Candidates that will successfully finish the dissertation seminar will be able to use their knowledge when writing their dissertation paper.

Learning and teaching methods:

Work includes encouraging students to a problem approach and solving planned specific problems.

Assessment:

Seminar paper and
 defending the dissertation theses.

Opomba: Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Frazeologija v kulturnem kontekstu
Subject Title:	Phraseology in cultural context

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik Slovene Language	2.	pomladni

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Dmitrij Dobrovol'skij, Vida Jesenšek

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lecture:

Vaje / Tutorial:

Nemški / German

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Predmet s teoretskih in aplikativnih vidikov obravnava jezikovne in kulturne posebnosti frazeologije:

- metaforični in aktualni frazeološki pomen,
- tipi pomenske motiviranosti frazemov (ikonična, simbolna in indeksalna motiviranost),
- frazeološka večpomenskost, reinterpretacija mentalnih slik,
- frazeološka sopomenskost, notranja oblika kot differentia specifica,
- kulturni simboli v frazeologiji,
- izbrani problemi kontrastivne analize na področju frazeologije.

Content (Syllabus outline):

The subject deals theoretically and applicatively with lingual and cultural specialties of phraseology:

- metaphoric and current phraseological meaning,
- types of meaning motivation of phraseological units (iconic, symbolic and index motivation),
- frazeological multiple meanings, reinterpretation of mental pictures,
- phraseological synonymy, internal form as differentia specifica,
- cultural symbols in phraseology,
- selected problems of contrastive analysis in the field of phraseology.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Burger, Harald (2007): Phraseologie: Eine einföhrung am Beispiel des Deutschen. Berlin.
Dobrovol'skij, Dmitrij/Piirainen, Elisabeth (2005): Figurative language: cross-cultural and cross-linguistic perspectives. Amsterdam etc.
Fleischer, Wolfgang (1997): Phraseologie der deutschen Gegenwartssprache. Tübingen.
Burger, H., D. Dobrovol'skij, P. Kühne, N. Norrick (Hg.) (2007): Handbuch Phraseologie. Berlin, New York.

Cilji:

Objectives:

Cilji predmeta so:

- seznaniti z izbranimi probleme frazeološke semantike,
- seznaniti z možnimi tipi pomenske motiviranosti frazeologije,
- seznaniti z možnostmi interpretacije frazeološke večpomenskosti in sopomenskosti,
- pojasniti kulturno simboliko v frazeologiji,
- razviti zmožnosti za reševanje aktualnih problemov kontrastivne analize na področju frazeologije.

The objectives are:

- to acquaint with selected problems of phraseological semantics,
- to acquaint with possible types of meaning motivation of phraseology,
- to acquaint with possible interpretations of phraseological multiple meanings and synonymy,
- to explain the cultural symbolism in phraseology,
- to develop skills in solving current problems of contrastive analysis in the field of phraseology.

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku tega predmeta bo študent:

- poznal in razumel izbrano problematiko na področju frazeološke semantike,
- poznal tipe motiviranosti frazeološkega pomena in možnosti interpretacije frazeoloških so- in večpomenk,
- zmožen prepoznavati in razumeti kulturno simboliko v frazeologiji izbranih jezikov,
- znal teoretska znanja uporabiti za reševanje aktualnih problemov kontrastivne analize na področju frazeologije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- spretnost sporazumevanja (pisno in ustno izražanje),
- spretnost uporabe informacijskih virov in tehnologij,
- spretnost reševanja problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

The student will

- be familiar with and understand selected problems in the field of phraseological semantics,
- be familiar with types of meaning motivation and the possibility of interpretation of phraseological synonymy and polyonymy,
- be able to recognize and understand the cultural symbolism in the phraseology of selected languages,
- be able to use theoretical knowledge in solving current problems of contrastive analysis in the field of phraseology.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Communication skills (oral and written expression),
- skills in using IT and information sources,
- skills in solving problems.

Metode poučevanja in učenja:

- seminar
- samostojno delo

Learning and teaching methods:

- seminar
- autonomous work

Načini ocenjevanja:

sprotno delo
znanstveni članek

Delež (v %) /
Weight (in %)

20 %
80 %

Assessment:

active participation
scientific article

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Učilnica z grafoskopom in/ali LCD-projektorjem.

Material conditions for subject realization

Classroom with OHP and/or LCD projector.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- sprotno delo
- znanstveni članek

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

- active participation
- scientific article

Opomba: Vse sestavine opisa predmeta do vključno z načini ocenjevanja za izvedbo predmeta so obvezna sestavina učnega načrta

predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (UI. RS, št. 101/2004) v 7. členu.

Obveznosti študentov ne sodijo k sestavinam opisa predmeta, so pa obvezni del sestavin študijskih programov in zato priporočljiv del

obrazca opisa predmetov. Vse nadaljnje sestavine opisa v ležeči pisavi niso obvezne.

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	IRD 1
Subject Title:	IRW 1

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Diahronija Slovene Language - Diachrony	1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	ID	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
			45	45	855	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Marko Jesenšek, Mihaela Koletnik, Emil Tokarz, Majda Merša

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: Slovenščina/Slovene
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenskega jezika.

Prerequisites:

Previous knowledge of Slovene language.

Vsebina:

Študent v okviru predmeta in v sodelovanju z mentorjem opredeli temo svoje doktorske disertacije. Pri tem preveri stanje raziskav na področju, ki ga zanima; pripravi svoje raziskovalne teze; raziše, katero strokovno literaturo bo lahko uporabil pri svoji raziskavi; opredeli raziskovalno metodologijo; prepozna raziskovalne probleme in oceni primernost izbrane teme.

Content (Syllabus outline):

The student in cooperation with his/her mentor chooses the topic of his/her doctoral dissertation. The student checks the research in the chosen field, prepares research theses, explores which professional literature he/she is going to use in the research, defines research methodology, recognizes research problems and estimates the adequacy of the chosen topic.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

A)
Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.
Stanislaus Hafner (ur.), Erich Prunč (ur.), Ludvik Karničar (ur.), Andrej Žejn (ur.), 1982–2007: *Thesaurus der slovenischen Volkssprache in Kärnten 1–5*. Wien: ÖAW,–.
Marko Jesenšek, 2005: *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków : Universitas.
Stanislav Južnič, 1982: *Lingvistična antropologija*. Ljubljana: FSPN.
Ludwig Karničar, 1990: *Der Obir-Dialekt in Kärnten. Die Mundart von Ebriach/Obirsko*. Wien.
Karmen Kenda-Jež in Peter Weiss, 1999: Posebnosti (slovenskega) narečnega slovaropisja. V: *Seminar slovenskega jezika, literature in kulture: zbornik predavanj 35*. Ljubljana: Filozofska fakulteta. 27–46.

Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD:
 Mihaela Koletnik: *Prekmurska lončarska terminologija in druge dialektološke študije*. (v tisku)
 Tine Logar, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.
 Majda Merše, 1995: *Vid in vrstnost glagola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
 Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.
 Fran Ramovš, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika. II. Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
 Fran Ramovš, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika. VII. Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
 Fran Ramovš, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.
 Fran Ramovš, 1995: *Kratka zgodovina slovenskega jezika I*. Ljubljana: ZRC SAZU. (Ponatis).
 Paul Zdovc, 1972: *Die Mundart des südöstlichen Jauntales in Kärnten. Lautlehre und Akzent der Mundart der „Poljanci“*. Wien: Hermann Böhlau Nachf.
 Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum Maribor.
 Zinka Zorko, 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: SD.

B)

Seznam virov in literature se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano temo doktorske disertacije s področja diahronije slovenskega jezika. / A list of sources and literature is formed regarding to concretely chosen, determined and approved PhD dissertation theme from the field of Slovene language diachrony.

Cilji:

Študent pripravi kratko dispozicijo, v kateri opredeli temo in namen svoje disertacije, določi raziskovalne metode in navede predvidene vire.

Objectives:

The student prepares a short disposition in which he/she defines the topic and purpose of the dissertation, defines the research methods and lists probable sources.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 Študent zna oblikovati raziskovalna vprašanja in pozna metode, s pomočjo katerih lahko razišče svoje teze. Razume osnovna načela raziskovanja (upoštevata stanje raziskav, uporablja relevantno literaturo ipd.).
 Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Samostojno raziskovanje strokovne literature, oblikovanje lastnih raziskovalnih tez, izbira primerne metodologije, priprava dispozicije.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 The student knows how to formulate research questions and knows the methods, by which he/she can research their theses. The student understands the principles of research (takes into consideration the state of the research, uses relevant literature ...)
 Transferable/Key Skills and other attributes:
 Independent research of the professional literature, shaping of research theses, the choice of suitable methodology, preparation of disposition.

Metode poučevanja in učenja:

Neposredne individualne konzultacije in samostojno delo študenta.

Learning and teaching methods:

Individual consultations and independent work of the student.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga
 Dispozicija (približno 5000 znakov).

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Seminar paper
 Disposition (approximately 5000 signs).

	60	
	40	

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	IRD 2 (Modul Diahronija 1)
Subject Title:	IRW 2 (Module Diachrony 1)

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Diahronija Slovene Language - Diachrony	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	Lab. vaje Labor work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
		15		15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenе obveznosti iz 1. letnika.

Prerequisites:

Passed all obligations from the 1st year.

Vsebina:

Poudarek je na metodologiji in izvedbi empiričnega raziskovalnega dela.
Kandidat opravlja IRD pri potencialnem mentorju, ta ga postopoma vodi k sistematičnemu zbiranju in selekciji gradiva.
Pomembna je odločitev o metodoloških izhodiščih in teoretskih osnovah.
Poročila, diskusija, kritična analiza.

Content (Syllabus outline):

The emphasis is on methodology and execution of empirical research work.
The candidate performs IRD by his/her potential mentor, who gradually leads him/her to systematic collection and selection of the material.
The decision on methodological starting-point and theoretical basis is one of the most important ones.
Reports, discussion, critical analysis.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

A.
Ivan Grafenauer, 1905: *Zum Accente im Gailthalerdialekte*. Berlin: Weidmannsche Buchhandlung. 196–228.
Stanislaus [Hafner](#) (zbiratelj), [Erich Prunč](#) (zbiratelj), 1980: *Lexikalische Inventarisierung der slowenischen Volkssprache in Kärnten (Grundsätzliches und Allgemeines)*. Graz: Institut für Slawistik der Universität Graz (=Slovenistische Forschungsberichte 1).
Ludwig Karničar, 1990: *Der Obir-Dialekt in Kärnten. Die Mundart von Ebriach/Obirsko*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD:
Mihaela Koletnik: *Prekmurska lončarska terminologija in druge dialektološke študije*. (v tisku)
Tine Logar, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Fran Ramovš, 1995: *Kratka zgodovina slovenskega jezika I*. Ljubljana: ZRC SAZU. (Ponatis).
 Fran Ramovš, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika. VII. Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
 Peter Weiss, 1998: *Slovar govorov Zadrebčke doline med Gornjim gradom in Nazarjami*. Ljubljana: ZRC SAZU.
 Paul Zdovc, 1972: *Die Mundart des südöstlichen Jauntales in Kärnten. Lautlehre und Akzent der Mundart der „Poljanci“*. Wien: Hermann Böhlau Nachf.
 Stanislaus [Hafner](#), 1982: *Schlüssel zum Thesaurus der slowenischen Volkssprache in Kärnten*. Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften.
 Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum Maribor.
 Zinka Zorko, 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: SD.

B.

Seznam virov in literature se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja diahronije slovenskega jezika. / A list of sources and literature is formed regarding to concretely chosen, determined and approved PhD dissertation theme from the field of Slovene language diachrony.

Cilji:

Študente navajati k problemskemu razmišljanju, definicij problema, izbiri metode, dalje k induktivnemu in deduktivnemu sklepanju ter k sintetičnemu oblikovanju ugotovitev.

Objectives:

To accustom the student to problem thinking, definition of the problem, the choice of method, to inductive and deductive inference and to synthetic shaping of the findings.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 - definicija problema,
 - metodološko izčiščenost,
 - terminološka natančnost.
 - analitičen pristop,
 - sinteza.
 Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Bistveno je, da bo študent pridobljeno znanje neposredno uporabil pri izdelavi doktorske disertacije ter pri reševanju vseh nadaljnjih znanstvenih in strokovnih problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 - definition of the problem,
 - methodological clarification,
 - terminological precision,
 - analytical approach,
 - synthesis
 Transferable/Key Skills and other attributes:
 It is vital that the student knows how to use the acquired knowledge when writing the doctoral dissertation and when solving all further scientific and professional problems.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. Pomemben poudarek je na spodbujanju sistematizacije in formalizacije problema ter sintetičnega razmišljanja.

Learning and teaching methods:

Work includes motivating the students to problem approach and solving planned specific questions. An important emphasis is on encouraging systematization and formalization of the problem and synthetic thinking.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga.
 Zagovor/diskusija.

Delež (v %) /
 Weight (in %)

70 %
30 %

Assessment:

Seminar work
 Defense/discussion

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	IRD 2 (Modul Diahronija 2)
Subject Title:	IRW 2 (Module Diachrony 2)

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Diahronija Slovene Language - Diachrony	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	Lab. vaje Labor work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
		15		15	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Poudarek je na metodologiji in izvedbi empiričnega raziskovalnega dela.
Kandidat opravlja IRD pri potencialnem mentorju, ta ga postopoma vodi k sistematičnemu zbiranju in selekciji gradiva.
Pomembna je odločitev o metodoloških izhodiščih in teoretskih osnovah.
Poročila, diskusija, kritična analiza.

Content (Syllabus outline):

The emphasis is on methodology and execution of empirical research work.
The candidate performs IRD by his/her potential mentor, who gradually leads him/her to systematic collection and selection of the material.
The decision on methodological starting-point and theoretical basis is one of the most important ones.
Reports, discussion, critical analysis.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

A.

Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.
 Marko Jesenšek, 2005: *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków : Universitas.
 Majda Merše, 1995: *Vid in vrstnost glagola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
 Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.
 Fran Ramovš, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika. II. Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.
 Fran Ramovš, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

B.

Seznam virov in literature se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja diahronije slovenskega jezika. / A list of sources and literature is formed regarding to concretely chosen, determined and approved PhD dissertation theme from the field of Slovene language diachrony.

Cilji:

Študente navajati k problemskemu razmišljanju, definicij problema, izbiri metode, dalje k induktivnemu in deduktivnemu sklepanju ter k sintetičnemu oblikovanju ugotovitev.

Objectives:

To accustom the student to problem thinking, definition of the problem, the choice of method, to inductive and deductive inference and to synthetic shaping of the findings.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 - definicija problema,
 - metodološko izčiščenost,
 - terminološka natančnost.
 - analitičen pristop,
 - sinteza.
 Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Bistveno je, da bo študent pridobljeno znanje neposredno uporabil pri izdelavi doktorske disertacije ter pri reševanju vseh nadaljnjih znanstvenih in strokovnih problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 - definition of the problem,
 - methodological clarification,
 - terminological precision,
 - analytical approach,
 - synthesis
 Transferable/Key Skills and other attributes:
 It is vital that the student knows how to use the acquired knowledge when writing the doctoral dissertation and when solving all further scientific and professional problems.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. Pomemben poudarek je na spodbujanju sistematizacije in formalizacije problema ter sintetičnega razmišljanja.

Learning and teaching methods:

Work includes motivating the students to problem approach and solving planned specific questions. An important emphasis is on encouraging systematization and formalization of the problem and synthetic thinking.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga.
 Zagovor/diskusija.

Delež (v %) /
 Weight (in %)

Assessment:

Seminar work
 Defense/discussion

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	IRD 3
Subject Title:	IRW 3

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Diahronija Slovene Language - Diachrony	3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	Lab. vaje Labor work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
		40		40	860	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lecture:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenе obveznosti iz 1. in 2. letnika.

Prerequisites:

Passed all obligations from the 1st and 2nd year.

Vsebina:

Poudarek je na metodologiji in izvedbi empiričnega raziskovalnega dela.
Kandidat opravlja IRD pri potencialnem mentorju, ta ga postopoma vodi k sistematičnemu zbiranju in selekciji gradiva.
Pomembna je odločitev o metodoloških izhodiščih in teoretskih osnovah.
Poročila, diskusija, kritična analiza.

Content (Syllabus outline):

The emphasis is on methodology and execution of empirical research work.
The candidate performs IRD by his/her potential mentor, who gradually leads him/her to systematic collection and selection of the material.
The decision on methodological starting-point and theoretical basis is one of the most important ones.
Reports, discussion, critical analysis.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

A.
Ivan Grafenauer, 1905: *Zum Accente im Gailthalerdialekte*. Berlin: Weidmannsche Buchhandlung. 196–228.
Marc L. Greenberg, 2002: *Zgodovinsko glasoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Aristej.
Marko Jesenšek, 2005: *The Slovene language in the Alpine and Pannonian language area : the history of the Slovene language*. Kraków : Universitas.
Ludwig Karničar, 1990: *Der Obir-Dialekt in Kärnten. Die Mundart von Ebriach/Obirsko*. Wien: Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften.
Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor: SD:
Mihaela Koletnik: *Prekmurska lončarska terminologija in druge dialektološke študije*. (v tisku)
Stanislaus [Hafner](#) (zbiratelj), [Erich Prunč](#) (zbiratelj), 1980: *Lexikalische Inventarisierung der slowenischen*

Volkssprache in Kärnten (Grundsätzliches und Allgemeines). Graz: Institut für Slawistik der Universität Graz (=Slowenistische Forschungsberichte 1).

Tine Logar, 1996: *Dialektološke in jezikovnozgodovinske razprave*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Majda Merše, 1995: *Vid in vrstnost glagola v slovenskem knjižnem jeziku 16. stoletja*. Ljubljana : Slovenska akademija znanosti in umetnosti.

Martina Orožen, 1996: *Poglavja iz zgodovine slovenskega knjižnega jezika : (od Brižinskih spomenikov do Kopitarja)*. Ljubljana : Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti.

Fran Ramovš, 1924: *Historična gramatika slovenskega jezika. II. Konzonantizem*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.

Fran Ramovš, 1935: *Historična gramatika slovenskega jezika. VII. Dialekti*. Ljubljana: Učiteljska tiskarna.

Fran Ramovš, 1952: *Morfologija slovenskega jezika*. Ljubljana: Državna založba Slovenije.

Fran Ramovš, 1995: *Kratka zgodovina slovenskega jezika I*. Ljubljana: ZRC SAZU. (Ponatis).

Peter Weiss, 1998: *Slovar govorov Zadrebčke doline med Gornjim gradom in Nazarjami*. Ljubljana: ZRC SAZU.

Paul Zdvoc, 1972: *Die Mundart des südöstlichen Jauntales in Kärnten. Lautlehre und Akzent der Mundart der „Poljanci“*. Wien: Hermann Böhlau Nachf.

Stanislaus [Hafner](#), 1982: *Schlüssel zum Thesaurus der slowenischen Volkssprache in Kärnten*. Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften.

Zinka Zorko, 1995: *Narečna podoba Dravske doline*. Maribor: Kulturni forum Maribor.

Zinka Zorko, 1998: *Haloško narečje in druge dialektološke študije*. Maribor: SD.

B.

Seznam virov in literature se oblikuje tudi glede na konkretno izbrano, določeno in sprejeto temo doktorske disertacije s področja diahronije slovenskega jezika. / A list of sources and literature is formed regarding to concretely chosen, determined and approved PhD dissertation theme from the field of Slovene language diachrony.

Cilji:

Študente navajati k problemskemu razmišljanju, definicij problema, izbiri metode, dalje k induktivnemu in deduktivnemu sklepanju ter k sintetičnemu oblikovanju ugotovitev.

Objectives:

To accustom the student to problem thinking, definition of the problem, the choice of method, to inductive and deductive inference and to synthetic shaping of the findings.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 - definicija problema,
 - metodološko izčiščenost,
 - terminološka natančnost.
 - analitičen pristop,
 - sinteza.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 Bistveno je, da bo študent pridobljeno znanje neposredno uporabil pri izdelavi doktorske disertacije ter pri reševanju vseh nadaljnjih znanstvenih in strokovnih problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 - definition of the problem,
 - methodological clarification,
 - terminological precision,
 - analytical approach,
 - synthesis

Transferable/Key Skills and other attributes:
 It is vital that the student knows how to use the acquired knowledge when writing the doctoral dissertation and when solving all further scientific and professional problems.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. Pomemben poudarek je na spodbujanju sistematizacije in formalizacije problema ter sintetičnega razmišljanja.

Learning and teaching methods:

Work includes motivating the students to problem approach and solving planned specific questions. An important emphasis is on encouraging systematization and formalization of the problem and synthetic thinking.

Načini ocenjevanja:

1 znanstveni prispevek, pripravljen za objavo in
 1 strokovni članek, pripravljen za objavo

Delež (v %) /
 Weight (in %)

100 %

Assessment:

1 scientific contribution for publication
 1 scientific article for publication

Opomba: Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Jezikovni korpusi Language Corpora
-----------------------------------	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik Slovene Language	2.	Poletni Spring

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Peter Đurčo

Jeziki /
Languages:

Predavanja / Lecture: Nemški / German
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Predmet s teoretskih in z aplikativnih vidikov obravnava izbrane teme, povezane z jezikovnimi korpusi in korpusno leksikografijo:

- korpusne raziskave leksikalnih mrež, korpusne analize kompleksnih podatkovnih zbirk,
- definicija korpusa, tipi korpusov, reprezentativnost in uravnoteženost, pregled obstoječih korpusov, razvojne perspektive,
- sestavljanje korpusov, anotacija, tagging, parsing,
- iskalni algoritmi, iskalne metode (stohastične metode, modelni pristopi).

Content (Syllabus outline):

The subject deals with the theoretical and applied aspects of a selected theme connected to language corpora and corporal lexicography:

- corporal research of lexical networks, corporal analyses of complex data collections
- definition of a corpora, types of corpora, representation and equilibration, survey of existing corpora, developmental perspectives,
- composition of corpora, annotation, tagging, parsing,
- search algorithms, search methods (stochastic methods, modeling approach)

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Lothar Lemnitzer, Heike Zinsmeister (2006): Korpuslinguistik. Tübingen.
Heyer, Gerhard, Uwe Quasthoff, Thomas Wittig (2006): Text Mining: Wissensrohstoff Text: Konzepte, Algorithmen, Ergebnisse. Bochum.
Tony McEnery, Andrew Wilson (2001): Corpus linguistics: an introduction. 2. ed. Edinburgh.
Spletni viri (november 2008):
<http://www.athel.com/corpus.html>, <http://devoted.to/corpora/>, <http://www ldc.upenn.edu/> <http://www.corpus.bham.ac.uk/>,
<http://www.cs.vassar.edu/CES/>, <http://www.tei-c.org/index.xml> <http://www.ilc.cnr.it/EAGLES/home.html>
http://www.essex.ac.uk/linguistics/clmt/w3c/corpus_ling/content/introduction.html <http://www.sil.org/linguistics/computing.html>,
<http://www.linguistik.uni-erlangen.de/tree/html/corsica/zier97/node5.html>, <http://www.bubenhofer.com/korpuslinguistik/kurs/>

Cilji:

Objectives:

Cilji predmeta so:

- seznaniti z osnovnimi značilnostmi in zakonitostmi jezikovnih korpusov in korpusne leksikografije,
- razviti zmožnosti za korpusno pridobivanje in analizo jezikovnih podatkov.

The objectives of the subject are:

- to introduce the basic characteristics and principles of linguistic corpora and corporal lexicography
- to develop the competences of corpora usage and the analysis of linguistic data.

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku tega predmeta bo študent:

- poznal zgradbene lastnosti in značilnosti jezikovnih korpusov,
- poznal možnosti in metode korpusnega pridobivanja jezikovnih podatkov,
- znal teoretska znanja uporabiti za pridobivanje jezikovnih podatkov iz izbranih nemških, slovenskih in paralelnih jezikovnih korpusov,
- obvladal metodologijo analize korpusno pridobljenih jezikovnih podatkov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- spretnost sporazumevanja (pisno in ustno izražanje),
- spretnost uporabe informacijskih virov in tehnologij,
- spretnost reševanja problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding: The students will

- be acquainted with the structural characteristics and the characteristics of linguistic corpora,
- be acquainted with the possibilities and methods of corpora based acquisition of linguistic data,
- be able to use the theoretical knowledge for acquiring linguistic data from selected German, Slovene and parallel linguistic corpora,
- master the methodology of analyzing linguistic data acquired from corpora.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- communication competences (written and oral),
- competences in using IT sources and technology,
- competence of solving problems.

Metode poučevanja in učenja:

- seminar
- samostojno delo

Learning and teaching methods:

- coursework
- autonomous work

Načini ocenjevanja:

seminarska naloga
pisni izpit

Delež (v %) /
Weight (in %)

50 %
50 %

Assessment:

seminar paper
written exam

Material conditions for subject realization

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Učilnica, opremljena za uporabo IKT.

Lecture room with available information technology.

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)

- seminarska naloga
- pisni izpit

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):

- seminar paper
- written exam

Opomba:

Vse sestavine opisa predmeta do vključno z načini ocenjevanja za izvedbo predmeta so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (UI. RS, št. 101/2004) v 7. členu. Obveznosti študentov ne sodijo k sestavinam opisa predmeta, so pa obvezni del sestavin študijskih programov in zato priporočljiv del obrazca opisa predmetov. Vse nadaljnje sestavine opisa v ležeči pisavi niso obvezne.

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Philosophical Faculty

(znak članice UM)

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Raziskovalne metode
Subject Title:	Research Methods

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Diahronija Slovene Language - Diachrony	1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
	15			15	285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	<input type="text" value="Slovenščina, Angleščina/Slovene, English"/> <input type="text" value="Slovenščina, Angleščina/Slovene, English"/>
------------------------	---	--

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenskega jezika

Vsebina:	Contents (Syllabus outline):
<ul style="list-style-type: none"> Znanstvene razlage: oblike znanstvene pojasnitve, poti do znanstvenega spoznanja, izdelava znanstvene pojasnitve in merila za njeno ocenjevanje. Logična analiza: argument – prepoznavanje, dopolnjevanje, diagramiranje, ocenjevanje, zmote, definicije – pojem, namen, vrste, merila. Raziskovalno delo: načrtovanje raziskave, njena izvedba in poročilo o njej, navajanje, parafraziranje in povzemanje misli drugih, problematizacija dokazov in jamstev, vrste poročil o izvedbi raziskave in njenih rezultatih. 	<ul style="list-style-type: none"> Scientific explanations: forms, ways of gaining a scientific knowledge, elaborating a scientific explanation and criteria of its evaluation. Logical analysis: argument – identification, completion, presentation, evaluation, fallacies, definitions – concept, purpose, types, criteria. Research work: planning and performing research, reporting about results, citing, paraphrasing and summarizing thoughts of others, examining evidence and warranty, sorts of reports about a realization of research and its results.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Janez Bregant in Boris Vežjak, 2007: *Zmote in napake v argumentaciji*. Maribor: Subkulturni azil.
Friderik Klampfer, Janez Bregant in Smiljana Gartner, 2008: *Telovadnica za možgane*. Maribor: Svarog.
Danilo Šuster, 1998: *Moč argumenta*. Maribor: Pedagoška fakulteta.
Anne Thomson, 2003: *Critical Reasoning. A Practical Introduction*. London, New York: Routledge.
Jamie Whyte, 2003: *Bad Thoughts. A Guide to Clear Thinking*. London: Corvo.

Cilji:

Objectives:

Cilj tega predmeta je vzgojiti kritično mislečega posameznika, ki je zmožen odkrivati teoretične in praktične raziskovalne probleme, njihove rešitve s pomočjo za znanstveno disciplino ustreznih meril in standardov kritično oceniti, iskati samostojne izvirne razlage in teorije ter na koncu učinkovito in razumljivo s svojimi besedami v obliki različnih vrst poročil o rezultatih svoje raziskave seznaniti druge.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

- Znanje in razumevanje: prepoznati raziskovalna vprašanja v različnih vrstah razprav, jasno in z občutkom predstaviti različno stara besedila različnih tradicij, natančno izraziti misli pri analizi in oblikovanju zapletenih ter spornih problemov.
- Uporaba in analiza: analizirati in razvijati zdrave argumente ter prepoznati v njih logične zmote, metodološke napake, metaforične trditve ali nepotrjene ljudske modrosti, izmišljati ali odkrivati primere v podporo ali zoper neko stališče in razlikovati med tistimi, ki so relevantni, in tistimi, ki niso.
- Sinteza in vrednotenje: kritično preučevati in samostojno oblikovati najboljše argumente za različna stališča ter iskati njihove najšibkejše korake, strpno in odprto vrednotiti poglede in argumente drugih, konceptualizirati lastno filozofsko dejavnost.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- *Spretnosti komuniciranja*: ustno izražanje pri ustnem izpitu, pisno izražanje pri pisanju kolokvijev, pisno izražanje pri pisanju seminarja, pisno izražanje pri opravljanju domačih nalog, ustno izražanje pri sodelovanju v razpravi, nastop.
- *Uporaba informacijske tehnologije*: iskanje informacij na svetovnem spletu.
- *Reševanje problemov*: znanstveno-filozofski problemi.

Metode poučevanja in učenja:

- Seminar z razpravo.

Načini ocenjevanja:

Opravljen seminar.

Delež (v %) /
Weight (in %)

100%

Assessment:

A completed seminar.

The objective of this course is to raise a critical thinking student who is capable to find theoretical and practical research problems, to analyse their solutions critically by applying for a scientific discipline typical criteria and standards, to search for independent original explanations and theories and, finally, to share results of her investigations with others by writing efficient and clear reports of various forms.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

On completion of this course the student will be able to:

- Knowledge and understanding: identify underlying issues in all kinds of debates, sensitively interpret texts drawn from a variety of ages and traditions, express and formulate complex and controversial problems precisely.
- Use and analysis: analyse and construct sound arguments and recognise logical fallacies, methodological errors, rhetorical devices or unexamined conventional wisdom, invent or discover cases to support or challenge a position, and distinguish those that are relevant from those that are not.
- Synthesis and evaluation: critically examine and independently formulate the best arguments for variety of positions and look for their weakest parts, evaluate views and arguments of others tolerantly and openly, conceptualize her own philosophical activity.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Communication skills*: oral expression at oral exam, writing expression at completing colloquiums, writing expression at making a seminar, writing expression at doing house works, oral expression at collaborating in discussion, presentation.
- *Use of information technology*: search for information on the internet.
- *Problem solving*: scientific-philosophical problems.

Learning and teaching methods:

- A seminar with a discussion.

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

<i>(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)</i>	<i>(written, oral examination, coursework, projects):</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje na seminarju in seminarska naloga. 	<ul style="list-style-type: none"> • Participation at the seminar and the seminar work.

Opomba: Vse sestavine opisa predmeta do vključno z načini ocenjevanja za izvedbo predmeta so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (Ul. RS, št. 101/2004) v 7. členu. Obveznosti študentov ne sodijo k sestavinam opisa predmeta, so pa obvezni del sestavin študijskih programov in zato priporočljiv del obrazca opisa predmetov. Vse nadaljnje sestavine opisa v ležeči pisavi niso obvezne.

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Razvoj slovenske jezikoslovne misli
Subject Title:	Development of the Slovene Linguistic Thought

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Diahronija Slovene Language - Diachrony	1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	ID	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
20			10	30	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Prerequisites:

Vsebina:

Jezikoslovno raziskovanje jezika se kaže v odgovorih na vprašanja:
Kako v sodobnosti soobstajata knjižni in govorni, pogovorni jezik (razmerje med knjižno normo in narečjem)?
Kako drug na drugega učinkujeta in se v danih družbenih razmerah spreminjata?
Kako se razvijata v stiku s tujimi in/ali sosednjimi jeziki?
Kako na slovensko knjižno narečno skladnjo, oblikoslovje, glasoslovje in besedje vpliva prevajalstvo?
Kako se jezik v govorni in pisni podobi spreminja v celotnem slovenskem jezikovnem prostoru (podeželsko, mestno okolje)?
Kakšno je razmerje med geografsko lingvistiko in sociolingvistiko?

Namen in cilji jezikovnozgodovinskega in dialektološkega raziskovanja slovenskega jezika.

Content (Syllabus outline):

Linguistic research of language can be seen in answers to the following questions:
How do literary and spoken language coexist in contemporaneity (the proportion between the literary norm and dialect)?
How do they influence each other in given social conditions?
How do they evolve in contact to foreign and /or neighboring languages?
How translation influences Slovene literary dialectic syntax, morphology, phonetics and words?
How language changes in spoken and written form in the whole Slovene language space (country side, city environment)?
What is the ratio between geographic linguistics and sociolinguistics?

The purpose and objectives of language-historic and dialectic research of Slovene language

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Marko Jesenšek, 2005: *Spremembe slovenskega jezika skozi čas in prostor*. Maribor: Slavistično društvo.
 Mihaela Koletnik, 2001: *Slovenskogoriško narečje*. Maribor : Slavistično društvo.
 Martina Orožen, 2003: *Razvoj slovenske jezikoslovne misli*. Maribor: Slavistično društvo.
 Stanislav Škrabec, 1994–1998: *Jezikoslovna dela*. Nova Gorica: Frančiškanski samostan.
 Jože Toporišič, 1987: *Portreti, razgledi, presoje : k zgodovini slovenskega jezikoslovja : ob 400-letnici Trubarjeve smrti*. Maribor: Obzorja.

Cilji:

Poznavanje raziskovalnih obdobij slovenskega jezika:
 Filološko obdobje.
 Razmah primerjalnoslovenskega jezikoslovja.
 Mladogramatično obdobje.

Jezik kot državotvorni element; jezikovna dinamika kot napoved dogodkov v Sloveniji s konca 20. stoletja (jezikovno vprašanje se izenači s političnim, jezikovna enotnost /samostojnost/ je pogoj za politično osamosvojitve in samostojno državnost).

Poznavanje ključnih raziskovalcev razvoja slovenskega jezika in slovenske dialektologije.
 Poznavanje in razumevanje njihovih raziskovalnih rezultatov in vpetost le-teh v prihodnje raziskovalne naloge.

Poznavanje in razumevanje vsebine diahronnega raziskovanja slovenskega jezika in dialektologije.
 Razumevanje in obvladovanje teoretičnih naravnosti, metod in vsebin zgodovinskega ter dialektološkega raziskovanja.

Odkrivanje strukturne identitete slovenskega jezika.

Objectives:

Knowing research periods of Slovene language:
 Philological period.
 The full swing of comparative Slavic linguistics.
 Young grammatical period.

Language state constituting as element; linguistic dynamics as foreseeing the happenings in Slovenia from the end of the 20th century (linguistic question is equal to the political, linguistic unity/independency/is the condition for political independence and independence state).

Knowing the key elements of the development of Slovene language and Slovene dialectology.
 Knowing and understanding the research results and their connection to future research tasks.

Knowing and understanding the content of diachrone research of Slovene language and dialectology.
 Knowing and mastering theoretical methods and contents of historical and dialectological research.

Uncovering the structural identity of Slovene language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- poznavanje razvoja slovenske jezikoslovne miselnosti; razumevanje in vedenje, da se je v slovenskem jezikovnem prostoru oblikovala samostojno ob upoštevanju sociolingvističnih in kulturnozgodovinskih dejavnikov;
- slovenski jezik ima svojo normo, korpus in druge podlage in lastno slogovno izoblikovanost;
- refleksija lastnega razumevanja razvoja jezikoslovne znanosti na Slovenskem.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
 – doktorand razume in interpretira podatke o razvoju slovenske jezikoslovne misli in oblikuje svoj znanstveni pogled in refleksijo na razvoj slovenskega jezika;
 - doktorand je usposobljen za problemski pristop k delu in samostojno reševanje najtežjih vprašanj iz razvoja slovenske jezikoslovne misli.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- knowing the evolution of Slovene linguistic thought; understanding and knowing that it has developed independently in Slovene linguistic space by taking into consideration sociolinguistic and cultural-historic factors.
- Slovene language has its norm, corpus and other basis and its own shape;
- reflection of own understanding of linguistic science in Slovenia.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- the doctoral student understands and interprets the information about the evolution of Slovene linguistic thought and shapes his own view and reflection on the evolution of Slovene language
- the doctoral is equipped to approach work in a problem manner and to independently solve the toughest questions of the evolution of Slovene linguistic thought.

Metode poučevanja in učenja:		Learning and teaching methods:
<p>Predavanja in individualni študij (individualne naloge in vodeni individualni študij), analiza in primerjava besedil, reševanje problemov, pozitivne in negativne rešitve, poročanje, vodeno domače delo, pisanje besedil, vodenje skupine. Predavanja, seminar, delo v skupinah, individualne naloge, filmi.</p>		<p>Lectures and individual studying (individual tasks and lead individual studying), analysis and comparison of texts, solving the problems, reporting, guided home works, writing texts, leading the group. Lectures, seminars, group work, individual tasks, films.</p>
Načini ocenjevanja:		Assessment:
	Delež (v %) / Weight (in %)	
Ustni izpit	20 %	Oral examination
Pisni izpit	20%	Written examination
Domače naloge	30 %	Home works
Projekt	30 %	Projects

Opomba: Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Slovenski jezik v sodobnih družbenih procesih
Subject Title:	Slovene Language in Contemporary Social Processes

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Diahronija Slovene Language - Diachrony	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Kontaktne ure	Individualno delo	Teren. vaje Field work	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
15		15			285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:

Predavanja / Lecture:

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodno znanje iz slovenskega jezika.

Prerequisites:

Previous knowledge of Slovene language.

Vsebina:

- Vpogled v predmet, sorodne discipline in razmerja med njimi. Uporabnost predmeta in aplikacije.
- Temeljni sociolingvistični pojmi.
- Jezik in sociokulturne skupnosti; definiranje razmerja: jezik, družba in kultura.
- Slojevitost jezika: idiolekt, idiom, sociolekti.
- Družbeni in govorni položaj: formalnost in neformalnost, prenosnik, družbena pripadnost.
- Jezikovno načrtovanje, jezikovna politika, jezikovna kultura, jezikovna norma. Elastična stabilnost jezika.
- Diskurzivna analiza.
- Razčlenjenost slovenskega (knjižnega in neknjižnega) jezika v procesih sodobnosti – prostorske in družbene razčlenjenosti, migracij, komunikacijskih stikov in potreb, globalizacijskih pojavov, jezikovnih in medkulturnih stikov.
- Jezik in sodobni mediji.

Content (Syllabus outline):

- Insight in the subject, similar disciplines and relations between them. The usability of the subject and applications.
- Basic sociolinguistic terms.
- Language and socio-cultural communities; definition of the ratio: language, society and culture.
- Stratification of the language: idiolect, idiom, sociolects.
- Societal and spoken position: formality and informality, transferer, social appurtenance.
- Linguistic planning, linguistic politics, linguistic culture, linguistic norm. Elastic stability of language.
- Discursive analysis.
- Analysis of Slovene (literary and dialect) language in the processes of present time – spatial and societal analysis, migrations, communication contacts and needs, globalization occurrences, linguistic and intercultural contacts.
- Language and contemporary media.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Teun A. van Dijk, 2008: *Discourse and context : a sociocognitive approach*. Cambridge, UK, New York : Cambridge University Press.
 Anna Mauranen: Refleksivnost diskurza pri mednarodnih govorih – raba v angleščini kot lingui franci. *JiS* 52/3-4 (2007). 33–51.
 Anton Skubic, 2003: Sociolekti od izraza do pomena: kultiviranost obrobja in eksces. V: Erika Kržišnik (ur.): *Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 297–320.
 Jacek Warchala: Širjenje pogovornega jezika in umikanje narečja kot značilna težnja sodobne poljščine. *JiS* 51/3-4 (2006). 123–139.
 Andreja Žele: O mnogoobraznosti jezika – o njenem oblikovanju, rabi in uzaveščenosti. *Slavitična revija* 54/1 (2006). 99–102.

Cilji:

Izoblikovati si predstavo o izrazni podobi jezika in funkcioniranju rabe jezika, o povezanosti jezika in sociokulturnih skupnosti, o neenovitosti jezika. Pridobiti znanje o povezanosti jezika, kulture in družbe. Spoznati družbene in kulturne sporazumevalne dejavnike ter okoliščine sporazumevanja: govorni položaj in slojevitost jezika.

Spoznati značilnosti jezikov v stiku.

Samostojno interpretirati pojave.

Objectives:

To form an image about expressional image of language and the functioning use of language, about the connection between language and socio-cultural community, about non-unity of language.

To accumulate the knowledge of connectivity between the language, culture and society. To get to know social and cultural communicational factors and circumstances of communication: position and stratification of the language.

Get to know the characteristics of the languages in contact.

Independently interpreting occurrences.

Predvideni študijski rezultati:

Pridobiti znanje o sociolektih in jezikovnem stiku. Pridobiti znanje o funkcioniranju jezikovnih sredstev v sporočanju glede na povezanost jezik – družba – kultura. Spoznati značilnosti in zakonitosti idioma, idiolekta in sociolekta.

Interpretirati in kvalificirati jezikovne pojave v sodobnih sporazumevalnih stikih v okviru sociokulturnih in individualnih odnosov.

Zmožnost interpretacije pojavov.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Sposobnost samostojnega in avtonomnega delovanja na področju jezikoslovja.
- Zmožnost abstrahiranja na različnih stopnjah jezikovne pojavnosti.
- Sposobnost razlikovanja jezikovnih pojavov; sposobnost interpretacije variabilnih pojavnosti jezika.
- Pripravljenost na nenehno strokovno izpopolnjevanje.

Metode poučevanja in učenja:

Predstavitev vsebine ob spodbujanju študentov k problemskemu pristopu in reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Interpretacija stvarnih besedil.

Spodbujanje študentov za aktivno soustvarjanje in vključevanje v poglobljene vsebine ter kritično presojo.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

To acquire the knowledge about sociolects and language contacts.

To acquire the knowledge about the functioning of linguistic means in reporting regarding the language connectivity. To get to know the characteristics and laws of the idiom, idiolect and sociolect.

To interpret and qualify linguistic occurrences in contemporary communication contacts in socio-cultural and individual relationships.

Capability of interpretation of occurrences.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Capability of independent and autonomous activities in the field of linguistics.

- Capability of abstracting on different stages of linguistic occurrences.

- Capability of distinguishing linguistic occurrences; capability of interpreting variable occurrences of the language.

- Readiness for constant professional improvement.

Learning and teaching methods:

Introduction of the content with encouraging the students to problem-approach and solve planned specific problems.

Interpretation of real texts.

Encouraging the students to actively co-create and get included in contents and critical judgment.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

PRILOGA 10: UM FF študijski program tretje stopnje Slovenistične študije

---

- ustno izpraševanje - naloge	50 50	- oral examination - home works
----------------------------------	------------------------	------------------------------------

Opomba: Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sodobno slovensko jezikoslovje
Subject Title:	Contemporary Slovene Linguistics

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Diahronija Slovene Language - Diachrony	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	KU	Teren. vaje Field work	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
15			15		285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:	Red. prof. dr. Irena Stramljič Breznik Doc. dr. Andreja Žele Doc. dr. Melita Zemljak Jontes Doc. dr. Drago Unuk Doc. dr. Mira Krajnc Ivič Doc. dr. Branislava Vičar
-------------------------------------	--

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenskega jezika.

Prerequisites:

Previous knowledge of Slovene language.

Vsebina:

Predmet je namenjen pregledu, obvladovanju temeljnih raziskovalnih področji in poznavanju novjših raziskovalnih dosežkov na naslednjih segmentih slovenskega jezika: a) leksikološkem, b) skladenjskem, c) besediloslovno-pragmatičnem. *Leksikološki* vključuje pregled temeljnih teoretičnih raziskav besedotvornih, pomenoslovnih, terminoloških in frazeoloških sistemskih lastnosti sodobnega knjižnega jezika. *Skladenjski* obsega skladenjskopomenske vloge besednih vrst, skladenjske teorije – njihovo uveljavljanje v slovenščini ter skladnja z besedotvornega in pretvorbne vidika. *Besediloslovno-pragmatični* vidik osvetljuje besedilo kot jezikovno-tematsko strukturo, s katero se izraža relativno omejen kompleks jezikovnih sredstev, tj. besedilne pojavnosti, le-te je mogoče preučevati v diskurzu. Poseben poudarek bo na razmerju med sistemom

Content (Syllabus outline):

The subject is designed for overview, mastering of the basic research fields and knowing the newer research successes in the following segments of Slovene language: a) lexicological, b) syntactic, c) word-science-pragmatic. *Lexicological* includes overview of the basic theoretic research of the word-formatting, terminological and phraseological system characteristics of contemporary literary language. *Syntactic* includes roles of the word sorts, syntactic theories – their effect in Slovene language and syntax from word-formatting and transformational view. *Word-science-pragmatic* view shows the text as linguistic-thematic structure with which a relatively limited linguistic tools, that is word phenomena, only they can be researched in discourse. Special emphasis is on the ratio between the system and function in speech and text.

in funkcijo v govoru in besedilu.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Marija Golden, 2001: *O jeziku in jezikoslovju*. 2. natis. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
[Michael Alexander Kirkwood](#) Halliday, 1996: *An Introduction to Functional Grammar*. London: Edward Arnold.
 Mira Ivič Krajnc, 2005: *Besedilne značilnosti javne govorjene besede : na gradivu sej mariborskega Mestnega sveta*. Maribor: Slavistično društvo.
 Tomo Korošec, 1998: *Stilistika slovenskega poročevalstva*. Ljubljana: Kmečki glas, 1998.
 Jan Petr (ur.), 1986: *Mluvnice češtiny (MČ)*. Praha: Academia.
 Irena Stramljič Breznik, 2004: *Besednodružinski slovar slovenskega jezika : poskusni zvezek za iztočnice na B*. Maribor: Slavistično društvo.
 Irena Stramljič Breznik, 2005: *Kvantitativne lastnosti slovenskega tvorjenega besedja v poskusnem besednodružinskem slovarju za črko B*. *Slavistična revija* 53/4 (2005). 505-520.
 Jože Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja (NSS)*. Ljubljana: DZS.
 Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica (SS)*. Četrta prenovljena in razširjena izdaja. Maribor: Obzorja.
 Drago Unuk, 2003: *Zlog v slovenskem jeziku*. Ljubljana: Slavistična knjižnica 7.
 Alenka Valh Lopert, 2005: *Kultura govora na Radiu Maribor*. Maribor: Zora 36.
 Ada Vidovič Muha, 1984: *Nova slovenska skladnja J. Toporišiča*. *Slavistična revija* 32/2. 142–155.
 Ada Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladijsko besedotvorje ob primerih zloženek (SSB)*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.
 Ada Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
 Melita Zemljak Jontes, 2004: *Trajanje glasov štajerskega zabukovškega govora*. Maribor: Zora 30.
 Andreja Žele, 2001: *Vezljivost v slovenskem jeziku: (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Cilji:

- Prepoznavanje in poznavanje različnih jezikoslovnih teorij za obravnavana področja.
- Poznavanje in uporaba relevantnega jezikoslovnega izrazja.
- Usvojitev tudi bistvenih metodoloških znanj.

Objectives:

- Recognizing and knowing different linguistic theories for given area
- Knowing and using relevant linguistic terminology.
- Mastering the crucial methodological knowledge.

Predvideni študijski rezultati:

- Znanje in razumevanje:
- Poznavanje različnih jezikoslovnih teorij in metodoloških pristopov na obravnavanih področjih.
  - Poznavanje in uporaba relevantnega domačega in tujega jezikoslovnega izrazja.
  - Usvojitev tudi bistvenih metodoloških znanj za samostojno sestavo strokovnega članka, referata.

Intended learning outcomes:

- Knowledge and Understanding:
- Knowing different linguistic theories and methodological approaches in the given fields.
  - Knowing and using the relevant domestic and foreign linguistic terminology.
  - Mastering crucial methodological knowledge for independent composition of the professional article, paper.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost samostojne jezikoslovne interpretacije z upoštevanjem teoretično-metodoloških zahtev strokovnega prispevka.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Ability to independent linguistic interpretation with regard to theoretical-methodological demands of a professional contribution.

Metode poučevanja in učenja:

- Predavanje (verbalno-tekstualne metode, razlaganje, pojasnjevanje, diskusija).
- Delo s teksti, zvočnimi posnetki.
- Uporaba ustreznih jezikovnih tehnologij za analizo govornih in pisnih besedil.

Learning and teaching methods:

- Lectures (verbal-textual methods, explaining, interpreting, discussion).
- Work with texts, sound recordings.
- Use of suitable linguistic technologies for the analysis of spoken and written texts.

Načini ocenjevanja:

- ustni izpit
- seminarsko delo, projektno delo

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- oral examination
- seminar work, project work

	50	
	50	

Opomba: Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Disertacijski seminar (Modul Sinhronija 1)
Subject Title:	Dissertation Seminary (Module Synchrony 1)

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Sinhronija Slovene Language - Synchrony	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	KU	Individualno delo	Teren. vaje Field work	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
	15	15			285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:	Red. prof. dr. Irena Stramljič Breznik Red. prof. dr. Erika Kržišnik Doc. dr. Andreja Žele Doc. dr. Drago Unuk Doc. dr. Branislava Vičar
-------------------------------------	--

Jezi / Languages:	Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljen izpiti iz prvega semestra.

Prerequisites:

Completed both first semester examinations.

Vsebina:

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko jezikovno znanje aplicirajo pri obravnavi konkretnega jezikovnega pojava. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili med študijem ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

Content (Syllabus outline):

Dissertation seminar is formally partly individual form of work because looking at its main characteristics it is adapting to one of the obligatory or facultative subjects but has at the same time an individual structure. It is primarily meant as a work in which students under the mentor's guidance apply their theoretic knowledge on a concrete dialectic language corpus. At the same time they take into consideration their previously gained knowledge and guides that derive from the dissertation topic. In the starting phase of the seminar work which lasts approximately one fifth of the hours it means organizing the work and defining the problem, later students gradually present methodologically adequate selection of the material and synthesis of the main problem sections. An important part is argumentation.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Anja Nikolić-Hoyt, 2004: *Konceptualna leksikografija. Prema tezaurusu hrvatskoga jezika*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Irena Stramlić Breznik, 2001: Kateri podatki iz besedotvornega slovarja so uporabni v dvo- ali večjezični leksikografiji? V: *Dvojezična i višejezična leksikografija / 3. međunarodni leksikološko- leksikografski znanstveni skup, 15. – 16. studenoga 2001*. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, Odbor za leksikografiju. 34.
- Irena Stramlić Breznik, 2001: Besedne družine predlogov in veznikov v besedotvornem slovarju. *Jezikoslovni zapiski* 7/1-2. 197–206.
- Irena Stramlić Breznik, 2002: Besedotvorni slovar. V: *Evropsko leto jezikov; Sodobna slovenska književnost; Matija Murko / Slovenski slavistični kongres, 5. – 7. oktober*. Ljubljana: Slavistično društvo. 242–245.
- Irena Stramlić Breznik, 2002: Nekaj podatkov iz Besedotvornega slovarja slovenskega jezika za črko B po SSKJ. *Jezik in slovstvo* 47/7-8. 295–300.
- Irena Stramlić Breznik, 2007: Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemse združbe v slovenistiki. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 74/1, 97–109.
- József Tóth (ur.), 2004: *Quo vadis Wortfeldforschung?* Frankfurt am Mein: Peter Lang.
- Željka Fink Arsovski, 2002: *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra*. Zagreb: FF-press.
- Antica Menac, 2007: *Hrvatska frazeologija*. Zagreb: Knjigra.
- Erika Kržišnik (ur.), 2001: *Skripta 5. Zbornik za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.
- Мокиенко, Валерий М, 1980: *Славянская фразеология*. Москва: Высшая школа.
- Erika Kržišnik, 2003: Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija* 51/2. 221–237.
- Željka Fink idr., 2006: *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*. Zagreb: Knjigra
- Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
- Špela Arhar, Vojko Gorjanc, 2007: Korpus FidaPLUS: nova generacija slovenskega referenčnega korpusa. *Jezik in slovstvo* 52/2. 95–110.
- Harald Burger idr. (ur.), 2007: *Phraseologie : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung = Phraseology : an international handbook of contemporary research*. Berlin, New York : M. de Gruyter. (Poglavje XVII: Phraseographie / Phraseography.)
- Vojko Gorjanc, 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje*. Domžale: Založba Izolit.
- Vojko Gorjanc, Simon Krek (ur.), 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.
- Vojko Gorjanc (ur.), 2003: Jezikovne tehnologije za slovenščino. *Jezik in slovstvo* 48/3-4. 3-4.
- Simona Kranjc, 1999: *Razvoj govora predšolskih otrok*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Darinka Verdonik, 2007: *Jezikovni elementi spontanosti v pogovoru: diskurzni označevalci in popravljanja*. Maribor: Slavistično društvo Maribor.
- Jef Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba / *cf.
- Melita Zemljak Jontes, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika: ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen*. Maribor: Slavistično društvo, 62–70.
- Peter Jurgec in Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. *Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*. Maribor: Slavistično društvo. 303–309.
- Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: *Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.

Cilji:

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre za uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.

Objectives:

The objective of the dissertation seminar is to induce students in individual exploratory work and take into consideration the fact that it is only introduction which will be upgraded in doctoral dissertation. The starting phase is the definition of the problem, next is the selection of the method and material and final, which is argumentative presentation of the theses.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Candidates will gain practical basis for the production of the dissertation paper.

PRILOGA 10: UM FF študijski program tretje stopnje Slovenistične študije

<p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi: Študenti, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.</p>	<p>Transferable/Key Skills and other attributes: Candidates that will successfully finish the dissertation seminar will be able to use their knowledge when writing their dissertation paper.</p>	
<p>Metode poučevanja in učenja: Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.</p>	<p>Learning and teaching methods: Work includes encouraging students to a problem approach and solving planned specific problems.</p>	
<p>Načini ocenjevanja:</p>	<p>Delež (v %) / Weight (in %)</p>	<p>Assessment:</p>
<p>Seminarska naloga in zagovor disertacijskih tez.</p>	<p>20 80</p>	<p>Seminar paper and defending the dissertation theses.</p>

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Disertacijski seminar (Modul Sinhronija 2)
Coursetitle:	Dissertation Seminary (Module Synchrony 2)

Študijski program in stopnja Studyprogrammeandlevel	Študijska smer Studyfield	Letnik Academicyear	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja	Slovenski jezik – Sinhronija	2.	3.
Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovene Language - Synchrony	2.	3.

Vrsta predmeta / Coursetype:

Univerzitetna koda predmeta / Universitycoursecode:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15			15	285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina: **Content (Syllabusoutline):**

Disertacijski seminar je v formalnem smislu delno samostojna oblika dela. In sicer zato, ker se po svojih glavnih sestavinah prilagaja enemu od obveznih ali izbirnih predmetov, hkrati pa ima svojo samostojno strukturo. V prvi vrsti gre za delo, v katerem udeleženci pod mentorjevim vodstvom svoje teoretsko jezikovno znanje aplicirajo pri obravnavi konkretnega jezikovnega pojava. Ob tem upoštevajo znanje, ki so si ga pridobili med študijem ter usmeritve, ki izhajajo iz disertacijske teme. V začetni fazi seminarskega dela, ki traja približno eno petino skupnih ur, to pomeni organiziranje dela in definiranje problema, kasneje študenti po stopnjah javno predstavijo metodološko ustrezno selekcijo gradivo in sintezo glavnih problemskih sklopov. Tu je pomemben vidik argumentacija.

Dissertation seminar is formally partly individual form of work because looking at its main characteristics it is adapting to one of the subjects but has at the same time an individual structure. It is primarily meant as a work in which students under the mentor's guidance apply their theoretic knowledge on a concrete dialectic language corpus. At the same time they take into consideration their previously gained knowledge and guides that derive from the dissertation topic. In the starting phase of the seminar work which lasts approximately one fifth of the hours it means organizing the work and defining the problem, later students gradually present methodologically adequate selection of the material and synthesis of the main problem sections. An important part is argumentation.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Anja Nikolić-Hoyt, 2004: *Konceptualna leksikografija. Prema tezaurusu hrvatskoga jezika*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Irena Stramljič Breznik, 2001: Kateri podatki iz besedotvornega slovarja so uporabni v dvo- ali večjezični leksikografiji? V: *Dvojezična i višejezična leksikografija / 3. međunarodni leksikološko- leksikografski znanstveni skup, 15. – 16. studenoga 2001*. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, Odbor za leksikografiju. 34.
- Irena Stramljič Breznik, 2001: Besedne družine predlogov in veznikov v besedotvornem slovarju. *Jezikoslovni zapiski* 7/1-2. 197–206.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Besedotvorni slovar. V: *Evropsko leto jezikov; Sodobna slovenska književnost; Matija Murko / Slovenski slavistični kongres, 5. – 7. oktober*. Ljubljana: Slavistično društvo. 242–245.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Nekaj podatkov iz Besedotvornega slovarja slovenskega jezika za črko B po SSKJ. *Jezik in slovstvo* 47/7-8. 295–300.
- Irena Stramljič Breznik, 2007: Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemске združbe v slovenistiki. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 74/1, 97–109.
- József Tóth (ur.), 2004: *Quo vadis Wortfeldforschung?* Frankfurt am Mein: Peter Lang.
- Željka Fink Arsovski, 2002: *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra*. Zagreb: FF-press.
- Antica Menac, 2007: *Hrvatska frazeologija*. Zagreb: Knjigra.
- Erika Kržišnik (ur.), 2001: *Skripta 5. Zbornik za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.
- Мокиенко, Валерий М, 1980: *Славянская фразеология*. Москва: Высшая школа.
- Erika Kržišnik, 2003: Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija* 51/2. 221–237.
- Željka Fink idr., 2006: *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*. Zagreb: Knjigra
- Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
- Špela Arhar, Vojko Gorjanc, 2007: Korpus FidaPLUS: nova generacija slovenskega referenčnega korpusa. *Jezik in slovstvo* 52/2. 95–110.
- Harald Burger idr. (ur.), 2007: *Phraseologie : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung = Phraseology : an international handbook of contemporary research*. Berlin, New York : M. de Gruyter. (Poglavje XVII: Phraseographie / Phraseography.)
- Vojko Gorjanc, 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje*. Domžale: Založba Izolit.
- Vojko Gorjanc, Simon Krek (ur.), 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.
- Vojko Gorjanc (ur.), 2003: Jezikovne tehnologije za slovenščino. *Jezik in slovstvo* 48/3-4. 3-4.
- Simona Kranjc, 1999: *Razvoj govora predšolskih otrok*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Darinka Verdonik, 2007: *Jezikovni elementi spontanosti v pogovoru: diskurzni označevalci in popravljanja*. Maribor: Slavistično društvo Maribor.
- Jef Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba / *cf.
- Melita Zemljak Jontes, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika: ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen*. Maribor: Slavistično društvo, 62–70.
- Peter Jurgec in Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. *Diachronija in synchronija v dialektoloških raziskavah*. Maribor: Slavistično društvo. 303–309.
- Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na

stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: *Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.

Cilji in kompetence:

Cilj disertacijskega seminarja je študentke in študente po korakih uvajati v samostojno raziskovalno delo, ter pri tem upoštevati, da gre za uvodni del, ki ga bodo kandidatke in kandidati kasneje nadgradili v doktorski disertaciji. K njegovemu začetku, ki pomeni definicijo problema, k osrednjemu, ta je izbira metode in selekcija gradiva, ter h končnemu, ki pomeni argumentirano predstavitev tez.

Objectives and competences:

The objective of the dissertation seminar is to induce students in individual exploratory work and take into consideration the fact that it is only introduction which will be upgraded in doctoral dissertation. The starting phase is the definition of the problem, next is the selection of the method and material and final, which is argumentative presentation of the theses.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti bodo dobili praktične podlage za izdelavo disertacijske naloge.
Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študenti, ki bodo uspešno zaključili disertacijski seminar bodo svoje znanje neposredno uporabili pri nastajanju disertacijske naloge.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Candidates will gain practical basis for the production of the dissertation paper.
Transferable/Key Skills and other attributes:
Candidates that will successfully finish the dissertation seminar will be able to use their knowledge when writing their dissertation paper.

Metode poučevanja in učenja:

Delo vključuje spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih problemov.

Learning and teaching methods:

Work includes encouraging students to a problem approach and solving planned specific problems.

Načini ocenjevanja:	Delež (v %) / Weight (in %)	Assessment:
Seminarska naloga in zagovor disertacijskih tez.	20 80	Seminar paper and defending the dissertation theses.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Doc. dr. Mira Krajnc Ivič

7. KRAJNC IVIČ, Mira. Kako natančna je lahko transkripcija. *Slavia Centralis*, 2010, letn. 3, št. 2, str. 159-173. [COBISS.SI-ID [17905672](#)]

8. KRAJNC IVIČ, Mira. Jezikovno-vedenjski vzorci opravičevanja v slovenščini. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jan.-mar. 2010, letn. 58, št. 1, str. [133]-147. [COBISS.SI-ID [17504264](#)]

9. KRAJNC IVIČ, Mira. Janševe in Pahorjeve prepričevalne strategije na zadnjih parlamentarnih volitvah. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], jan./mar. 2011, letn. 59, št. 1, str. [21]-35. [COBISS.SI-ID [18321160](#)]

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	IRD 1
Subject Title:	IRW 1

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Sinhronija Slovene Language - Synchrony	1.	2.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	KU	Teren. vaje Field work	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
		45	45		855	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture:	Slovenski/Slovene
	Vaje / Tutorial:	Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Predhodna znanja iz slovenskega jezika.

Prerequisites:

Previous knowledge of Slovene language.

Vsebina:

Poudarek je na metodologiji jezikoslovnega raziskovanja in spoznavanju temeljnih metodoloških pristopov na področjih, kot jih vsebinsko pokriva predmet Sodobno slovensko jezikoslovje. Individualno raziskovalno delo je namenjeno samostojnemu odkrivanju in prepoznavanju relevantnih metod jezikoslovnega raziskovanja s samostojnim študijem temeljnih razprav, predstavljenih v predavanjih. S tem se uzavešča raziskovalno delo kot sistematična ustvarjalna aktivnost, ki v tej osnovni fazi predpostavlja na podlagi že uporabljenih in preizkušenih metod lastno sposobnost prepoznavanja raziskovalnih problemov, zmožnost uporabe relevantnih virov, zbiranja empiričnih jezikovnih podatkov in obstoječe vedenje smiselno uporabiti v novih okoliščinah. Usmerjevalec in konzultant je nosilec, pri katerem se kandidat odloči opraviti IRD.

Content (Syllabus outline):

The emphasis is on language research methodology and learning basic methodological approaches as included within subject Contemporary Slovene Linguistic. Individual research work is dedicated to independent discovering and recognizing relevant language research methods with individual study of fundamental discussions from particular linguistic field. Thus the research work is established as systemic creative activity. In this phase it represents, based on already used and verified methods, own capability of recognizing research problems, ability of relevant sources usage, gathering empirical linguistic data, and sensibly using the existing knowledge in new circumstances. Lecturer and the consultant is the one, whom candidate chooses for IRW 2, in accordance with PhD dissertation theme.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang [Eismann](#) (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
Zrinjka Glovacki-Bernardi, idr., 2001: *Uvod u lingvistiku*. Zagreb: Školska knjiga.
Marija Golden, 2001: *O jeziku in jezikoslovju*. 2. natis. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
Vojko Gorjanc (ur.) in Simon Krek (ur.), 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.
Marjeta Humar (ur.), 2004: *Terminologija v času globalizacije. Zbornik*. Ljubljana: ZRC SAZU.
Jan Sabol, 1989: *Syntetická fonologická teória*. Bratislava: Jazykovedný ústav Ľudovita Štúra Slovenskej

akadémie vied.

Jože Toporišič, 1992: *Enciklopedija slovenskega jezika*. Ljubljana: CZ.

[Elzbieta](#) Tabakowska, 2005: *Uvod u kognitivnu lingvistiku*. Zagreb: FF press.

Ratko Zelenika, 1990: *Metodologija i tehnologija izrade znanstvenog i stručnog djela*. Ljubljana, Rijeka: Partizanska knjiga, Radna jedinica Rijeka.

Andreja Žele, 2008: Reševanje nekaterih skladenjskih vprašanj v slovenščini glede na razpoložljive teorije in metode. *Slav. rev.* 56/2 (2008). 161-176.

Cilji:

Študente se tako navaja k problemskemu razmišljanju, prepoznavanju ustreznih metod in pristopov, izbiranju metodologije, primerne za raziskovanje določenega jezikovnega področja. Opozorjeni so na možnost kombiniranja metod in njihovo interaktivno povezovanje. Predvideva se sposobnost induktivnega in deduktivnega sklepanja in oblikovanja sinteze.

Objectives:

Students get accustomed to problem reflection, recognizing adequate methods and approaches, selecting methodology suitable for particular linguistic field research. Their attention is directed to possibilities of method combination and their interactive connection. Capability for inductive and deductive reasoning and forming synthesis is implied.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

- zaznavanje problema,
- izbira ustreznega metodološkega pristopa,
- poznavanje in uporabe relevantne terminologije,
- analitično-sintetični pristop.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- Zmožnost samostojne jezikoslovne interpretacije določenega segmenta jezika z upoštevanjem najprimernejših teoretično-metodoloških prijemov in sposobnost ubesediljenja na ravni strokovnega članka.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

- problem detection
- Selection of adequate methodological approach
- knowing and applying relevant terminology
- analytical-synthetic approach

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Capability of independent linguistic interpretation of particular language segment with taking into account the most suitable theoretical methodological approaches and capability of written expression on the level of professional article.

Metode poučevanja in učenja:

- Neposredne individualne konzultacije.
- Spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj.
- Poudarek je na sposobnosti odkrivanja in jasni sistemizaciji problemskega sklopa ter uporabi že znanih in uspešnih formalnih pristopov pri njegovi razrešitvi.

Learning and teaching methods:

- Direct individual consultations.
- Stimulating students to problem approach in solving planned specific problems.
- The emphasis is on capability for detecting and clearly systemizing problem field and usage of known successful formal approaches for its solving.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga
Dispozicija (približno 5000 znakov).

Delež (v %) /
Weight (in %)

60

40

Assessment:

Seminar paper
Disposition (approximately 5000 signs).

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	IRD 2 (Modul Sinhronija 1)
Subject Title:	IRW 2 (Module Synchrony 1)

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Sinhronija Slovene Language - Synchrony	2.	4.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	KU	Teren. vaje Field work	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
		15	15		585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Irena Stramljič Breznik
Red. prof. dr. Erika Kržišnik
Doc. dr. Andreja Žele
Doc. dr. Drago Unuk

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene

Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene obveznosti iz prvega letnika.

Prerequisites:

Completed first year obligations.

Vsebina:

Poudarek je na metodologiji jezikoslovnega raziskovanja in spoznavanju temeljnih metodoloških pristopov na področjih, kot jih vsebinsko pokriva predmet Sinhronija 1. Individulano raziskovalno delo je namenjeno samostojnemu odkrivanju in prepoznavanju relevantnih metod jezikoslovnega raziskovanja s samostojnim študijem temeljnih razprav z določenega jezikoslovnega področja, ponujenega v Sinhroniji 1. S tem se uzavešča raziskovalno delo kot sistematična ustvarjalna aktivnost, ki v tej osnovni fazi predpostavlja na podlagi že uporabljenih in preizkušenih metod lastno sposobnost prepoznavanja raziskovalnih problemov, zmožnost uporabe relevantnih virov, zbiranja empiričnih jezikovnih podatkov in obstoječe vedenje smiselno uporabiti v novih okoliščinah. Usmerjevalec in konzultant je nosilec, pri katerem se kandidat odloči opraviti IRD 2, in to v skladu z določitvijo področja doktorske disertacije.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Content (Syllabus outline):

The emphasis is on language research methodology and learning basic methodological approaches as included within subject Synchrony 2. Individual research work is dedicated to independent discovering and recognizing relevant language research methods with individual study of fundamental discussions from particular linguistic field, as offered in Synchrony 2. Thus the research work is established as systemic creative activity. In this phase it represents, based on already used and verified methods, own capability of recognizing research problems, ability of relevant sources usage, gathering empirical linguistic data, and sensibly using the existing knowledge in new circumstances. Lecturer and the consultant is the one, whom candidate chooses for IRW 2, in accordance with PhD dissertation theme.

- [Ingeborg](#) Ohnheiser (ur.), 2003: *Slowotwórstwo, Nominacja*. Opole : Universität Innsbruck, Institut für Slavistik : Uniwersytet Opolski, Instytut Filologii Polskiej.
- Irena Stramljič Breznik, 1999: *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*. Maribor: Slavistično društvo.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Povezanost besedotvornih in vezljivostnih lastnosti glagola. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika*. 400–408.
- Irena Stramljič Breznik: Besedotvorna tipologija novonastalega besedja s področja mobilne telefonije. *Slavistična revija* 51/posebna številka (junij, 2003). 105–118.
- Irena Stramljič Breznik: Prevzete leksemske prvine in njihova besedotvorna zmožnost v slovenščini. *Slavistična revija* 56/2 (2008), 149–160.
- Jože Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladnja (NSS)*. Ljubljana: DZS.
- Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica (SS). Četrta prenovljena in razširjena izdaja*. Maribor: Obzorja.
- Ada Vidovič Muha, 1984: Nova slovenska skladnja J. Toporišiča. *Slavistična revija* 32/2. 142–155.
- Ada Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladenjsko besedotvorje ob primerih zloženek (SSB)*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.
- Ada Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Harald Burger, 2003: *Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. 2., überarbeitete Auflage*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.
- Agnieszka Będkowska Kopczyk, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenskem jeziku. Kognitivni pristop*. Ljubljana: Študentska založba.
- Erika Kržišnik, 2005: Frazеologija v luči kulture. V: Stabej, Marko (ur.): *Večkulturnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Zbornik predavanj 41. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 67–81.
- Nataša Jakop, 2006: *Pragmatična frazeologija*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
- Polona Gantar, 2007: *Stalne besedne zveze v slovenščini*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.
- Andreja Žele, 2001: *Vezljivost v slovenskem jeziku : (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Andreja Žele, 2004: Koreferenčna vezljivostna razmerja v slovenskih povedih. *Slavistična revija* 53/1. (2004). 13–25.
- Robert de Beaugrande in Wolfgang Dressler, 1992: *Uvod v besediloslovje*. Ljubljana: Park.
- Mojca Smolej: Členki kot besedilni povezovalci. *JiS* 49/5 (2004). 45–57.
- Sonja Hudej: Argumentacijski procesi in prepričevalna sredstva v besedilu. *Slavistična revija* 49/3 (2001). 204–222.
- Sonja Hudej, 1994: *Šolske ure besediloslovja: temeljni pojmi besediloslovja in jezikoslovne (lingvistične) analize besedila*. Ljubljana : Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.
- Tatjana Srebot-Rejec: O slovenskih samoglasniških sestavih zadnjih 45 let. *Slavistična revija* 46/4 (1998). 339–346.

Cilji:

Študentje se tako navaja k problemskemu razmišljanju, prepoznavanju ustreznih metod in pristopov, izbiranju metodologije, primerne za raziskovanje določenega jezikovnega področja. Opozorjeni so na možnost kombiniranja metod in njihovo interaktivno povezovanje. Predvideva se sposobnost induktivnega in deduktivnega sklepanja in oblikovanja sinteze.

Objectives:

Students get accustomed to problem reflection, recognizing adequate methods and approaches, selecting methodology suitable for particular linguistic field research. Their attention is directed to possibilities of method combination and their interactive connection. Capability for inductive and deductive reasoning and forming synthesis is implied.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
 – zaznavanje problema,
 – izbira ustreznega metodološkega pristopa,
 – poznavanje in uporabe relevantne terminologije,
 – analitično-sintetični pristop.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
 - problem detection
 - Selection of adequate methodological approach
 - knowing and applying relevant terminology
 - analytical-synthetic approach

<p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zmožnost samostojne jezikoslovne interpretacije določenega segmenta jezika z upoštevanjem najprimernejših teoretično-metodoloških prijemov in sposobnost ubesediljenja na ravni strokovnega članka. 	<p>Transferable/Key Skills and other attributes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Capability of independent linguistic interpretation of particular language segment with taking into account the most suitable theoretical methodological approaches and capability of written expression on the level of professional article. 	
<p>Metode poučevanja in učenja:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Neposredne individualne konzultacije. – Spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj. – Poudarek je na sposobnosti odkrivanja in jasni sistemizaciji problemskega sklopa ter uporabi že znanih in uspešnih formalnih pristopov pri njegovi razrešitvi. 	<p>Learning and teaching methods:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Direct individual consultations. 2. Stimulating students to problem approach in solving planed specific problems. 3. The emphasis is on capability for detecting and clearly systemizing problem field and usage of known successful formal approaches for its solving. 	
<p>Načini ocenjevanja:</p>	<p>Delež (v %) / Weight (in %)</p>	<p>Assessment:</p>
<p>Seminarska naloga Ustni zagovor</p>	<p>70 30</p>	<p>Seminar paper Oral eximanation.</p>

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	IRD 2 (Modul Sinhronija 2)
Coursetitle:	IRW 2 (Module Synchrony 2)

Študijski program in stopnja Studyprogrammeandlevel	Študijska smer Studyfield	Letnik Academicyear	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja	Slovenski jezik – Sinhronija	2.	4.
Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovene Language - Synchrony	2.	4.

Vrsta predmeta / Coursetype

Univerzitetna koda predmeta / Universitycoursecode:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
				30	585	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:**
Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Vsebina: **Content (Syllabusoutline):**

Poudarek je na metodologiji jezikoslovnega raziskovanja in spoznavanju temeljnih metodoloških pristopov na področjih, kot jih vsebinsko pokriva predmet Sinhronija 2. Individulano raziskovalno delo je namenjeno samostojnemu odkrivanju in prepoznavanju relevantnih metod jezikoslovnega raziskovanja s samostojnim študijem temeljnih razprav z določenega jezikoslovnega področja, ponujenega v Sinhroniji 2. S tem se uzavešča raziskovalno delo kot sistematična ustvarjalna aktivnost, ki v tej osnovni fazi predpostavlja na podlagi že uporabljenih in preizkušenih metod lastno sposobnost prepoznavanja raziskovalnih problemov, zmožnost uporabe relevantnih virov, zbiranja empiričnih jezikovnih podatkov in obstoječe vedenje smiselno uporabiti v novih okoliščinah. Usmerjevalec in konzultant je nosilec, pri katerem se kandidat odloči opraviti IRD 2, in to v skladu z določitvijo področja doktorske disertacije.

The emphasis is on language research methodology and learning basic methodological approaches as included within subject Synchrony 2. Individual research work is dedicated to independent discovering and recognizing relevant language research methods with individual study of fundamental discussions from particular linguistic field, as offered in Synchrony 2. Thus the research work is established as systemic creative activity. In this phase it represents, based on already used and verified methods, own capability of recognizing research problems, ability of relevant sources usage, gathering empirical linguistic data, and sensibly using the existing knowledge in new circumstances. Lecturer and the consultant is the one, whom candidate chooses for IRW 2, in accordance with PhD dissertation theme.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- [Ingeborg](#) Ohnheiser (ur.), 2003: *Słowotwórstwo, Nominacja*. Opole : Universität Innsbruck, Institut für Slavistik : Uniwersytet Opolski, Instytut Filologii Polskiej.
- Irena Stramljič Breznik, 2001: Kateri podatki iz besedotvornega slovarja so uporabni v dvo- ali večjezični leksikografiji? V: *Dvojezična i višejezična leksikografija / 3. međunarodni leksikološko-leksikografski znanstveni skup, 15. – 16. studenoga 2001*. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, Odbor za leksikografiju. 34.
- Irena Stramljič Breznik: Besedne družine predlogov in veznikov v besedotvornem slovarju. *Jezikoslovni zapiski* 7/1-2 (2001). 197–206.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Besedotvorni slovar. V: *Evropsko leto jezikov. Sodobna slovenska književnost* Matija Murko / *Slovenski slavistični kongres, Nova Gorica in Gorica, 5.-7. oktober 2001*. Ljubljana : Slavistično društvo Slovenije. 242–245.
- Irena Stramljič Breznik: Nekaj podatkov iz Besedotvornega slovarja slovenskega jezika za črko B po SSKJ. *Jezik in slovstvo* XLVII/7-8 (2002). 295–300.
- Irena Stramljič Breznik: Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemseke združbe v slovenistiki. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 74/1 (2007). 97–109.
- József Tóth (ur.), 2004: *Quo vadis Wortfeldforschung?* Frankfurt am Mein: Peter Lang.
- Željka Fink Arsovski, 2002: *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra*. Zagreb: FF-press.
- Antica Menac, 2007: *Hrvatska frazeologija*. Zagreb: Knjigra.
- Erika Kržišnik (ur.), 2001: *Skripta 5. Zbornik za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.
- Мокиенко, Валерий М. (1980). *Славянская фразеология*. Москва: Высшая школа.
- Erika Kržišnik: Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija* 51/2 (2003). 221–237.
- Željka Fink idr., 2006: *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*. Zagreb: Knjigra
- Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
- Špela Arhar, Vojko Gorjanc, 2007: Korpus FidaPLUS: nova generacija slovenskega referenčnega korpusa. *Jezik in slovstvo* LII/2. 95–110.
- Harald Burger idr. (ur.), 2007: *Phraseologie : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung = Phraseology : an international handbook of contemporary research*. Berlin, New York : M. de Gruyter. (Poglavje XVII: Phraseographie / Phraseography.)
- Vojko Gorjanc, 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje*. Domžale: Založba Izolit.
- Vojko Gorjanc in Simon Krek (ur.), 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.
- Vojko Gorjanc: Jezikovne tehnologije za slovenščino *JiS* 48/3-4 (2003). 3-4.
- Simona Kranjc, 1999: *Razvoj govora predšolskih otrok*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Darinka Verdonik, 2007: *Jezikovni elementi spontanosti v pogovoru: diskurzni označevalci in popravljanja*. Maribor: Slavistično društvo Maribor.
- Jef Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba / *cf.
- Melita Zemljak Jontes, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika: ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen*. Maribor:

Slavistično društvo. 62–70.

Peter Jurgec in Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. V: *Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*. Maribor: Slavistično društvo, 303–309.

Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: *Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.

Cilji in kompetence:

Študentje se tako navaja k problemskemu razmišljanju, prepoznavanju ustreznih metod in pristopov, izbiranju metodologije, primerne za raziskovanje določenega jezikovnega področja. Opozorjeni so na možnost kombiniranja metod in njihovo interaktivno povezovanje. Predvideva se sposobnost induktivnega in deduktivnega sklepanja in oblikovanja sinteze.

Objectives and competences:

Students get accustomed to problem reflection, recognizing adequate methods and approaches, selecting methodology suitable for particular linguistic field research. Their attention is directed to possibilities of method combination and their interactive connection. Capability for inductive and deductive reasoning and forming synthesis is implied.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
– zaznavanje problema,
– izbira ustreznega metodološkega pristopa,
– poznavanje in uporabe relevantne terminologije,
– analitično-sintetični pristop.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Zmožnost samostojne jezikoslovne interpretacije določenega segmenta jezika z upoštevanjem najprimernejših teoretično-metodoloških prijemov in sposobnost ubesediljenja na ravni strokovnega članka.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
- problem detection
- Selection of adequate methodological approach
- knowing and applying relevant terminology
- analytical-synthetic approach

Transferable/Key Skills and other attributes:
Capability of independent linguistic interpretation of particular language segment with taking into account the most suitable theoretical methodological approaches and capability of written expression on the level of professional article.

Metode poučevanja in učenja:

– Neposredne individualne konzultacije.
– Spodbujanje študentov k problemskemu pristopu in k reševanju načrtovanih specifičnih vprašanj.
– Poudarek je na sposobnosti odkrivanja in jasni sistemizaciji problemskega sklopa ter uporabi že znanih in uspešnih formalnih pristopov pri njegovi razrešitvi.

Learning and teaching methods:

- Direct individual consultations.
- Stimulating students to problem approach in solving planned specific problems.
- The emphasis is on capability for detecting and clearly systemizing problem field and usage of known successful formal approaches for its solving.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %) **Assessment:**

Seminarska naloga	70	Seminar paper
Ustni zagovor	30	Oral examination.

Reference nosilca / Lecturer's references:

Doc. dr. Mira Krajnc Ivič

5. KRAJNC IVIČ, Mira. Uspešnost sinhroniziranja nekaterih animiranih filmov z jezikoslovčevega vidika. *Slavia Centralis*, 2009, letn. 2, št. 1, str. 43-58. [COBISS.SI-ID [17113352](#)]

6. KRAJNC IVIČ, Mira. Razgovor, pogovor kot govorni dogodek. *Slavistična revija*. [Tiskana izd.], apr./jun. 2009, letn. 57, št. 2, str. [233]-250. [COBISS.SI-ID [17056776](#)]

7. KRAJNC IVIČ, Mira. Kako natančna je lahko transkripcija. *Slavia Centralis*, 2010, letn. 3, št. 2, str. 159-173. [COBISS.SI-ID [17905672](#)]

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	IRD 3
Subject Title:	IRW 3

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Sinhronija Slovene Language - Synchrony	3.	5.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	KU	Teren. vaje Field work	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
		40	40		860	30

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Predavanja / Lecture:
Languages: Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljene obveznosti iz prvega in drugega letnika.

Prerequisites:

Completed first and second year study obligations.

Vsebina:

Individualno raziskovalno delo omogoča študentom pripravo za pisanje doktorske disertacije. V sodelovanju z mentorjem oblikujejo osrednje teze, vsebinski načrt in seznam temeljne literature za izdelavo doktorske disertacije. Z izbranim mentorjem sodelujejo v programski skupini ali v projektu, kjer se pripravljajo na najzahtevnejše oblike individualnega raziskovalnega dela. Iz svojega raziskovalnega področja pripravijo samostojne članke in vsaj eno razpravo za objavo v znanstveni periodiki, sodelujejo na strokovnih in znanstvenih konferencah ter pri drugih oblikah strokovnega in raziskovalnega dela (pisanje kritik, recenzij, ocen, bibliografij, terensko delo, javni nastopi idr.).

Content (Syllabus outline):

Individual research work enables students to prepare for writing PhD dissertation. Together with the mentor they form central thesis, content plan and literature review for completing PhD dissertation.

Together with chosen mentor they participate in program group where they get prepared for the most demanding forms of individual research work. From their research field they prepare independent articles and at least one discussion to be published in scientific periodic, they participate in professional and scientific conferences and in other forms of professional and research work (writing critiques, reviews, evaluations, bibliographies, field work, public appearances, etc.).

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Irena Stramljič Breznik: Izglagolske izpeljanke s pomenom vršilca dejanja. *Slavistična revija*. 40 /4 (1992). 411-427.
Irena Stramljič Breznik: Komunikacijski ali sporočanjski frazemi. *JiS* 46/ 5 (2000/01). 191-200.
Irena Stramljič Breznik: Kvantitativne lastnosti slovenskega tvorjenega besedja v poskusnem besednodružinskem slovarju za črko B. *Slavistična revija* 53/4 (2005). 505-520.
Irena Stramljič Breznik, 1999: *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*. Maribor: Slavistično društvo.
Irena Stramljič Breznik, 2004: *Besednodružinski slovar slovenskega jezika : poskusni zvezek za iztočnice na B*. Maribor: Slavistično društvo.
Irena Stramljič Breznik, 2007: *Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemse združbe v*

- slovenistiki. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 74/1. 97–109.
- Irena Stramljič Breznik: Prezete leksemske prvine in njihova besedotvorna zmožnost v slovenščini. *Slavistična revija* 56/2 (2008), 149–160.
- Erika Kržišnik: A type of minimal phraseological units characteristic of Slovene. *Linguistica* letn. 45 (2005). 159-172.
- Erika Kržišnik, 2005: Predvidljivost sintaktičnih transformacij frazemov v slovenskem jeziku. *Grani slova / [redakcionna kolegija M. Alekseenko ... et al.]* (2005). Moskva : "Izdatel'stvo Elpis". 215-222.
- Erika Kržišnik, 2006: Izraba semantične potence frazemov = The use of semantic potency of phraseological units. V: Ada Vidovič-Muha (ur.): *Slovensko jezikoslovje danes*. Ljubljana: Slavistično društvo Slovenije. 631-654.
- Erika Kržišnik, 2007: "Metafore", v katerih govorimo v slovenščini frazeološko - konceptualnometaforična analiza frazemov govornenja. V: Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.): *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko. 183-203.
- Erika Kržišnik: Viri za kulturološko interpretacijo frazeoloških enot. *JiS* 53/1 (2008). 33-47.
- Erika Kržišnik, 2008: Kulturološka interpretacija frazema. V: Monika Kalin Golob (ur.), Nataša Logar (ur.) in Anton Grizold (ur.): *Jezikovna prepletanja*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede. 149-165.
- Andreja Žele, 2001: *Vežljivost v slovenskem jeziku : (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Andreja Žele: Vežljivost kot pomensko- in strukturnoskladenjski pojav. *Slavistična revija* 49/3 (2001). 137-161.
- Andreja Žele, 2004: Koreferenčna vežljivostna razmerja v slovenskih povedih. *Slavistična revija* 53/1. (2004). 13-25.
- Andreja Žele, 2004: Aktualizacijsko širjenje/oženje pomenja ustaljenega besedja kot odraz besedilne različnofunkcijskosti. V: Erika Kržišnik (ur.). *Aktualizacija jezikovnozvrstne teorije na Slovenskem : členitev jezikovne resničnosti*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 133-148.
- Andreja Žele, 2005: Novejša leksika z vidika aktualizacije pomenov in tvorbenih usmeritev. V: Marko Jesenšek (ur.): *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Slavistično društvo. 240-248.
- Andreja Žele, 2005: Pomensko- in funkcijskoskladenjske lastnosti glede na stopnjo besed/il/ne strokovnosti. V: Irena Orel (ur.): *Razvoj slovenskega strokovnega jezika : povzetki predavanj : summaries : rezjume dokladov : mednarodni znanstveni simpozij, Ljubljana 17.-19. november*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 101-124.
- Andreja Žele: Reševanje nekaterih skladenjskih vprašanj v slovenščini glede na razpoložljive teorije in metode. *Slavistična revija* 56/2 (2008). 161-176.
- Andreja Žele, 2008: *Osnove skladnje : [skripta oz. študijski vodnik ob predavanjih]*. Ljubljana: samozaložba.
- Drago Unuk.: Nelinearna struktura zloga. *Jezikoslovni zapiski* 10/1 (2004). 107–123.
- Drago Unuk, 2004.: Leksikalna izrazna sredstva. V: Marko Jesenšek (ur.): *Besedoslovne lastnosti slovenskega knjižnega jezika in narečij*. Maribor: Slavistično društvo. 300–314.
- Drago Unuk, 2005: Apelativi s hipokoristično funkcijo kot deiktična sredstva. V: Marko Jesenšek (ur.): *Knjižno in narečno besedoslovje slovenskega jezika*. Maribor: Slavistično društvo. 292–301.
- Drago Unuk, 2003: *Zlog v slovenskem jeziku*. Ljubljana: Rokus: Slavistično društvo Slovenije.
- Drago Unuk, 1997: *Osnove sociolingvistike*. Maribor: Pedagoška fakulteta.
- Melita Zemljak Jontes, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. V: Marko Jesenšek (ur.), Bernard Rajh (ur.) in Zinka Zorko (ur.): *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika: ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen*. Maribor: Slavistično društvo. 62–70.
- Melita Zemljak Jontes, 2004: *Trajanje glasov štajerskega zabukovškega govora. Instrumentalno-slušna analiza*. Maribor: Slavistično društvo.
- Melita Zemljak Jontes, 2007: *Vergleich der Instrumental- und Höranalyse des Vokalsystems am Beispiel der slowenischen Sprache in der Steiermark und Prlekija*. Klagenfurt: Institut für Sprachwissenschaft und Computerlinguistik der Universität Klagenfurt, 23.
- Peter Jurgec in Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. V: Mihaela Koletnik (ur.) in Vera Smol (ur.): *Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*. Maribor: Slavistično društvo. 303–309.
- Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: Vera Smole (ur.): *Slovenska narečja med sistemom*

in rabo. Povzetki predavanj. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.

Cilji:

Študenti se usposobijo za pisanje doktorske disertacije, strokovnih člankov, znanstvenih razprav, referatov in drugih strokovnih prispevkov.

Objectives:

Students get qualified for writing PhD dissertation, professional articles, scientific discussions, papers and other professional works.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:
Študenti pridobijo znanja in spretnosti za pripravo doktorske disertacije, strokovnih in znanstvenih prispevkov ter drugih oblik raziskovalnega dela.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:
Študenti prenesejo znanja in spretnosti, ki so jih pridobili pri pisanju doktorske disertacije in razprav, tudi na druga tematska področja svoje stroke.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:
Students acquire knowledge and skills for preparing PhD dissertation, professional and scientific articles and other forms of research work.

Transferable/Key Skills and other attributes:
Students transfer knowledge and skills gained during PhD and discussions writing process to other thematic areas of their profession.

Metode poučevanja in učenja:

- individualno delo
- konzultacije z mentorjem

Learning and teaching methods:

4. individual work
5. consultation with mentor

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

1 znanstveni članek, pripravljen za objavo
in
1 strokovni članek, pripravljen za objavo

100

One scientific article ready to be published and one speciality article, ready to be published

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Philosophical Faculty

**(znak
članice
UM)**

OPIS PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet: Subject Title:	Jezik in znanost Language and Science
----------------------------	--

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik – Sinhronija Slovene language - Synchrony	1.	1.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Lab. work	KU	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
	15			15	285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Jeziki / Languages:	Predavanja / Lecture: Vaje / Tutorial:	<input type="text" value="Slovenščina, Angleščina/Slovene, English"/> <input type="text" value="Slovensčina, Angleščina/Slovene, English"/>
------------------------	---	--

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: Prerequisites:

Prehodna znanja iz slovenskega jezika Vsebina:	Previous knowledge of Slovene language Contents (Syllabus outline):
---	--

- Znanstvene razlage: oblike znanstvene pojasnitve, poti do znanstvenega spoznanja, izdelava znanstvene pojasnitve in merila za njeno ocenjevanje.
- Logična analiza: argument – prepoznavanje, dopolnjevanje, diagramiranje, ocenjevanje, zmote, definicije – pojem, namen, vrste, merila.
- Raziskovalno delo: načrtovanje raziskave, njena izvedba in poročilo o njej, navajanje, parafraziranje in povzemanje misli drugih, problematizacija dokazov in jamstev, vrste poročil o izvedbi raziskave in njenih rezultatih.

- Scientific explanations: forms, ways of gaining a scientific knowledge, elaborating a scientific explanation and criteria of its evaluation.
- Logical analysis: argument – identification, completion, presentation, evaluation, fallacies, definitions – concept, purpose, types, criteria.
- Research work: planning and performing research, reporting about results, citing, paraphrasing and summarizing thoughts of others, examining evidence and warranty, sorts of reports about a realization of research and its results.

Temeljni študijski viri / Textbooks:

Janez Bregant in Boris Vežjak, 2007: *Zmote in napake v argumentaciji*. Maribor: Subkulturni azil.
Friderik Klampfer, Janez Bregant in Smiljana Gartner, 2008: *Telovadnica za možgane*. Maribor: Svarog.
Danilo Šuster, 1998: *Moč argumenta*. Maribor: Pedagoška fakulteta.
Anne Thomson, 2003: *Critical Reasoning. A Practical Introduction*. London, New York: Routledge.
Jamie Whyte, 2003: *Bad Thoughts. A Guide to Clear Thinking*. London: Corvo.

Cilji: Objectives:

Cilj tega predmeta je vzgojiti kritično mislečega posameznika, ki je zmožen odkrivati teoretične in praktične raziskovalne probleme, njihove rešitve s pomočjo za znanstveno disciplino ustreznih meril in standardov kritično oceniti, iskati samostojne izvirne razlage in teorije ter na koncu učinkovito in razumljivo s svojimi besedami v obliki različnih vrst poročil o rezultatih svoje raziskave seznaniti druge.

The objective of this course is to raise a critical thinking student who is capable to find theoretical and practical research problems, to analyse their solutions critically by applying for a scientific discipline typical criteria and standards, to search for independent original explanations and theories and, finally, to share results of her investigations with others by writing efficient and clear reports of various forms.

Predvideni študijski rezultati:

Intended learning outcomes:

Znanje in razumevanje:

Knowledge and Understanding:

Po zaključku tega predmeta bo študent sposoben:

On completion of this course the student will be able to:

- Znanje in razumevanje: prepoznati raziskovalna vprašanja v različnih vrstah razprav, jasno in z občutkom predstaviti različno stara besedila različnih tradicij, natančno izraziti misli pri analizi in oblikovanju zapletenih ter spornih problemov.
- Uporaba in analiza: analizirati in razvijati zdrave argumente ter prepoznati v njih logične zmote, metodološke napake, metaforične trditve ali nepotrjene ljudske modrosti, izmišljati ali odkrivati primere v podporo ali zoper neko stališče in razlikovati med tistimi, ki so relevantni, in tistimi, ki niso.
- Sinteza in vrednotenje: kritično preučevati in samostojno oblikovati najboljše argumente za različna stališča ter iskati njihove najšibkejše korake, strpno in odprto vrednotiti poglede in argumente drugih, konceptualizirati lastno filozofsko dejavnost.

- Knowledge and understanding: identify underlying issues in all kinds of debates, sensitively interpret texts drawn from a variety of ages and traditions, express and formulate complex and controversial problems precisely.
- Use and analysis: analyse and construct sound arguments and recognise logical fallacies, methodological errors, rhetorical devices or unexamined conventional wisdom, invent or discover cases to support or challenge a position, and distinguish those that are relevant from those that are not.
- Synthesis and evaluation: critically examine and independently formulate the best arguments for variety of positions and look for their weakest parts, evaluate views and arguments of others tolerantly and openly, conceptualize her own philosophical activity.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Transferable/Key Skills and other attributes:

- *Spretnosti komuniciranja*: ustno izražanje pri ustnem izpitu, pisno izražanje pri pisanju kolokvijev, pisno izražanje pri pisanju seminarja, pisno izražanje pri opravljanju domačih nalog, ustno izražanje pri sodelovanju v razpravi, nastop.
- *Uporaba informacijske tehnologije*: iskanje informacij na svetovnem spletu.
- *Reševanje problemov*: znanstveno-filozofski problemi.

- *Communication skills*: oral expression at oral exam, writing expression at completing colloquiums, writing expression at making a seminar, writing expression at doing house works, oral expression at collaborating in discussion, presentation.
- *Use of information technology*: search for information on the internet.
- *Problem solving*: scientific-philosophical problems.

Metode poučevanja in učenja:

Learning and teaching methods:

1. Seminar z razpravo.

2. A seminar with a discussion.

Načini ocenjevanja:

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

- Opravljen seminar.

100%

- A completed seminar.

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Material conditions for subject realization

Obveznosti študentov:

Students' commitments:

PRILOGA 10: UM FF študijski program tretje stopnje Slovenistične študije

---

<i>(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)</i>	<i>(written, oral examination, coursework, projects):</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Sodelovanje na seminarju in seminarska naloga.	<ul style="list-style-type: none"> • Participation at the seminar and the seminar work.

Opomba: Vse sestavine opisa predmeta do vključno z načini ocenjevanja za izvedbo predmeta so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (Ul. RS, št. 101/2004) v 7. členu. Obveznosti študentov ne sodijo k sestavinam opisa predmeta, so pa obvezni del sestavin študijskih programov in zato priporočljiv del obrazca opisa predmetov. Vse nadaljnje sestavine opisa v ležeči pisavi niso obvezne.

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Sinhronija 1
Subject Title:	Synchrony 1

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenki jezik – Sinhronija Slovene Language - Synchrony	2.	3.

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	ID	KU	Teren. vaje Field work	Samost. delo študenta Individ. work	ECTS
	10	20	30		570	20

Nosilec predmeta / Lecturer:

Red. prof. dr. Irena Stramljič Breznik
Red. prof. dr. Erika Kržišnik
Doc. dr. Andreja Žele
Doc. dr. Drago Unuk
Doc. dr. Branislava Vičar

Jeziki / Predavanja / Lecture: Slovenski/Slovene
Languages: Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenе študijske obveznosti iz 1. semestra.

Prerequisites:

Completed 1st semester study obligations.

Vsebina:

Predmet je namenjen študentom, ki so se odločili za teoretično naravnano študij s področja fonologije, leksikologije, frazeologije, funkcijskega jezikoslovja in teorije vezljivosti in besediloslovja. Področje fonologije vključuje obravnavo Fonoloških prvin: kontrastivnost, inherentne distinktivne lastnosti, distribucija, valentnost in frekventnost fonemov. Fonoloških nizov: inventarizacija, struktura, razporejanje fonemov. Princip sonornosti in zlog: razporejanje fonemov v fonemskih nizih in hierarhija fonemov po sonornosti; zlogovna meja. Fonotaktiko: izgovorna enota, izgovorna celota; fonotaktična pravila. Leksikološki vidik prinaša razgled po najpomembnejših domačih in tujih besedotvornih raziskavah, ki odkrivajo tvorbeno zakonitosti leksikalnega sistema in spremembe leksike v slovanskih jezikih pod vplivom jezikovnih globalizacijskih tokov. Opazovano je besedotvorno odzivanje v obliki inovativnih ali hibridnih tvorbenih vzorcev v lastnem jeziku, in to v zvrstno in funkcijsko različnih besedilih. Gre za vprašanje

Content (Syllabus outline):

The subject is designed for students who decided for a theoretical oriented study from the field of phonology, lexicology, phraseology, functional linguistics and theory of binding and word science. The field of phonology includes dealing with Phonological elements: contrast, inherent distinctive characteristics, distribution, valence and frequency of phonemes. Phonological series: inventarization, structure, phoneme disposition. Principle of sonorosity and syllable: phoneme disposition in phoneme series and hierarchy of phonemes by sonority; syllabic border. Phonotactics: pronunciation unit, pronunciation totality, phonotactic rules. Lexicological outlook brings an overview of the most important domestic and foreign word-formation research, which uncover the lawfulness of the lexical system and lexical changes in Slavic languages under the influence of linguistic globalization flows. We observe word-formation response in the shape of innovative or hybrid formation patterns in own language in different sorts and functionally different texts. The question of word-forming sampling and

besedotvornega vzorčenja in potencialnih možnosti sistemskih sprememb, odkrivanja novih tvorbenih vzorcev in sprememb v pogostnosti že obstoječih. Frazologija vključuje različne poudarke: teoretični pristopi v frazeologiji; tipologija frazeoloških enot (frazologija in idiomatika; frazeologija v ožjem in širšem smislu); sintagmatika in paradigmatica frazeoloških enot: kolokabilnost, variantnost, pomenski odnosi med frazemi; kulturološki vidiki frazeologije, slovenska frazeologija v govornih in pisnih besedilih in besedilnih zbirkah; pragmatična frazeologija; opazovanje frazemov kot jezikovne uresničitve konceptualnih metafor ter povezava med teoretičnimi pristopi v frazeologiji in frazeografiji.

Funkcijsko jezikoslovje ponuja vpogled v skladijskopomenske vloge besednih vrst in skladijske teorije, njihovo uveljavljanje v slovenščini. Besedilna skladijska odpira nov pogled na posamezne skladijske pojave ter skladijske vloge v stavčni in besedilni skladijski.

Teorija vezljivosti študenta osredinja na vezljivost kot pomensko- in strukturnoskladijski pojav ter hkrati osvetljuje še vezljivostni vidik s stališča besedilne skladijske.

Preučevanje besedil z vidika jezikovno-tematske strukturiranosti: mikrostrukturna in makrostrukturna pojavnost, koherenca in kohezija besedila, tematska urejenost besedila, gramatika besedila: sestavniki besedila, funkcionalna perspektiva v besedilu na mikro- in makronivoju.

potential possibilities of system changes, discovering new formation samples and changes in the frequency of the already existing ones.

Phraseology includes different emphasis: theoretical approaches to phraseology; typology of phraseological units (phraseology and idiomatics; phraseology in narrow and wider sense); syntagmatic and paradigmatic of phraseologic units: colloquability, variety, meaning relations between phraseme; cultural views of phraseology, Slovene phraseology in spoken and written texts and textual collections; pragmatic phraseology; observation of phrasemes as linguistic realization of conceptual metaphors and the connections between theoretical approaches to phraseology.

Functional linguistics offers insight into syntactic-meaning role of word sorts and syntactic theory, their effect in Slovene language. Textual syntax opens new views on separate syntactic occurrences and syntactic role in sentence and textual syntax.

Theory of vezljivosti focuses the student on vezljivost as meaning and structural-syntactic phenomena and at the same time throws light upon viewpoint from the position of textual syntax.

Researching the texts from the viewpoint of linguistic-thematic structure: microstructure and macrostructure occurrence, coherence and cohesion of the text, thematic order of the text, grammar of the text: of the text, functional perspective at the micro- and macro level.

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

Irena Stramlič Breznik, 1999: *Prispevki iz slovenskega besedoslovja*. Maribor: Slavistično društvo.

Irena Stramlič Breznik, 2002: Povezanost besedotvornih in vezljivostnih lastnosti glagola. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika*. 400–408.

Irena Stramlič Breznik: Besedotvorna tipologija novonastalega besedja s področja mobilne telefonije. *Slavistična revija* 51/posebna številka (junij, 2003). 105-118.

Irena Stramlič Breznik: Prevzete leksemske prvine in njihova besedotvorna zmožnost v slovenščini. *Slavistična revija* 56/2 (2008), 149–160.

Jože Toporišič, 1982: *Nova slovenska skladijska (NSS)*. Ljubljana: DZS.

Jože Toporišič, 2000: *Slovenska slovnica (SS)*. Četrta prenovljena in razširjena izdaja. Maribor: Obzorja.

A. Vidovič Muha, 1984: Nova slovenska skladijska J. Toporišiča. *Slavistična revija* XXXII/2. 142–155.

Ada Vidovič Muha, 1988: *Slovensko skladijsko besedotvorje ob primerih zloženek (SSB)*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Partizanska knjiga.

Ada Vidovič Muha, 2000: *Slovensko leksikalno pomenoslovje. Govorica slovarja*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.

Harald Burger, 2003: *Phraseologie. Eine Einführung am Beispiel des Deutschen. 2., überarbeitete Auflage*. Berlin: Erich Schmidt Verlag.

Agnieszka Będkowska Kopczyk, 2004: *Jezikovna podoba negativnih čustev v slovenskem jeziku. Kognitivni pristop*. Ljubljana: Študentska založba.

Erika Kržišnik, 2005: Frazologija v luči kulture. V: Stabej, Marko (ur.): *Večkulturnost v slovenskem jeziku, literaturi in kulturi. Zbornik predavanj 41. seminarja slovenskega jezika, literature in kulture*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete. 67–81.

Nataša Jakop, 2006: *Pragmatična frazeologija*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.

Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.

Polona Gantar, 2007: *Stalne besedne zveze v slovenščini*. Ljubljana: Založba ZRC SAZU.

Andreja Žele, 2001: *Vezljivost v slovenskem jeziku : (s poudarkom na glagolu)*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Andreja Žele, 2004: Koreferenčna vezljivostna razmerja v slovenskih povedih. *Slavistična revija*. 53/1.

(2004). 13-25.

Robert de Beaugrande in Wolfgang Dressler, 1992: *Uvod v besediloslavlje*. Ljubljana: Park.

Mojca Smolej: Členki kot besedilni povezovalci. *JiS* 49/5 (2004). 45–57.

Sonja Hudej: Argumentacijski procesi in prepričevalna sredstva v besedilu. *Slavistična revija* 49/3 (2001). 204–222.

Sonja Hudej, 1994: *Šolske ure besediloslavlje: temeljni pojmi besediloslavlja in jezikoslovne (lingvistične) analize besedila*. Ljubljana : Zavod Republike Slovenije za šolstvo in šport.

Tatjana Srebot-Rejec: O slovenskih samoglasniških sestavih zadnjih 45 let. *Slavistična revija* 46/4 (1998). 339–346.

Cilji:

Študenti:

- suvereno prepoznavajo sodobne globalizacijske vplive,
- spoznajo splošne težnje sodobnih jezikovnih sprememb in njihov vpliv na fonemski, leksikalni, frazemski, skladijski, vezljivostni in besedilni sistem jezika,
- prepoznavajo internacionalizme, hibridno leksiko, frazeološke in skladijske kontaminacije,
- ugotavljajo pozitivne in negativne vplive globalnega jezika na jezikovnosistemsko podobo slovenščine.

Objectives:

Students:

- in a sovereign manner recognize globalization influences,
- familiarize themselves with general linguistic changes and their influence on phoneme, lexical, phrasem, syntactic, binding and textual system of the language,
- recognize internationalisms, hybrid lexic, phraseological and syntactic contaminations,
- detect positive and negative influences of the global language on language-system image of Slovene language.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

Študenti:

- so sposobni kritično presojati in odkrivati mešanje prevzetih oblik z domačimi,
- uzaveščajo spremenljivost jezika skozi pozitivne in negativne vplive globalizacijskih procesov na vseh ravneh jezikovnega sistema.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študenti vzpostavijo ustrezen odnos do novih jezikovnih pojavov z vidika sporočanja ustreznosti in nove vloge slovenščine v sodobnih integracijskih procesih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

Students:

- are capable to critically judge and discover mixing of taken forms with domestic ones,
- the changing of the language through positive and negative influences of globalization processes on all levels of the language system.

Transferable/Key Skills and other attributes:

Students establish suitable relations to new linguistic occurrences from the point of view of meaning adequacy and new role of Slovene language in contemporary integration processes.

Metode poučevanja in učenja:

Seminarsko delo.

Samostojno delo, vodeno s konzultacijami učitelja.

Projektno delo v okviru projekta nosilcev predmeta.

Learning and teaching methods:

Seminar work.

Individual work, lead by lecturer's consultations.

Project work within the course leaders' projects.

Načini ocenjevanja:

Seminarska naloga,
ustni izpit

Delež (v %) /
Weight (in %)

50
50

Assessment:

Seminar paper,
Oral examination

Opomba:

Navedene sestavine so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov v 7. členu (Ur. l. RS, št. 101/2004).

UČNI NAČRT PREDMETA / COURSE SYLLABUS

Predmet:	Sinhronija 2
Coursetitle:	Synchrony 2

Študijski program in stopnja Studyprogrammeandlevel	Študijska smer Studyfield	Letnik Academicyear	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja	Slovenski jezik – Sinhronija	2.	3.
Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovene Language - Synchrony	2.	3.

Vrsta predmeta / Coursetype Izbirni

Univerzitetna koda predmeta / Universitycoursecode:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Vaje Tutorial	Klinične vaje work	Druge oblike študija	Samost. delo Individ. work	ECTS
	10			50	570	20

Nosilec predmeta / Lecturer: Red. prof. dr. Irena Stramljič Breznik
Red. prof. dr. Željka Fink
Doc. dr. Melita Zemljak Jontes
Doc dr. Darinka Verdonik
Doc. dr. Mira Krajnc Ivič

Jeziki / Languages: **Predavanja / Lectures:** Slovenski/Slovene
Vaje / Tutorial: Slovenski/Slovene

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti: **Prerequisites:**

Opravljena izpita iz prvega semestra.

Completed both 1st semester examinations.

Vsebina:

Predmet je namenjen kandidatom, ki so se odločili za bolj empirično naravnano študij s področja, leksikologije, frazeologije, korpusnega jezikoslovja, jezikovnih tehnologij ter raziskovanja razmerij med slušnostjo in instrumentalnostjo v knjižni in/ali narečni fonetiki ter fonologiji. Leksikološko področje pokriva možnost raziskovanja leksike z vidika raznolike morfemske pojavnosti in druženja leksemov v združbe na podlagi skupne morfemske (besedne družine), pomenske (pomenska polja) ali oblikovne podobe (homonimija, paronimija). To omogoča odkrivanje raznolike strukturne podobe leksike in njihovih razmerij, ki jih je mogoče s semaziološkim ali onomaziološkim pristopom uslovirati. Za odkrivanje teh razmerij in izdelavo različnih slovarjev pa je

Content (Syllabusoutline):

The subject is designed for candidates who decide for more empirically oriented study from the fields of lexicology, phraseology, corpus linguistics, linguistic technologies and researching the ratios between auditory and instrumentality in literary and/or dialectic phonetics and phonology. Lexicological field covers possibilities of researching lexica from the viewpoint of various morpheme occurrence and connecting lexemes in groups based on the common morpheme (word families), semantic (semantic fields) or morphologic images (homonimy, paronimy). This enables discovering various structural images of lexic and its relations, which can be with semasiological or onomasiological approach. For discovering these relations and producing different dictionaries it is necessary to use the

potrebno uporabiti tudi pristope, ki jih ponujajo sodobne jezikovne tehnologije (sinetizatorji, analizatorji govora, referenčni korpusi) in obratno, spoznavanje sistemskosti leksike in njenih značilnosti od fonetične do semantične podobe pomeni pomembno podporo razvoju novih jezikovnih tehnologij.

Frazeološko področje zajema primerjalni vidik frazemov južnoslovanskih jezikov, njihovo strukturo, skladišne lastnosti, kategorialni in denotativni ali sporočanski pomen. Izpostavljene bodo skupne in različne prvine južnoslovanskih jezikov s posebnim ozirom na izvor in skupne frazeološke prvine v slovanskih in neslovanskih jezikih, izpostavljeni bodo tudi določeni frazeološki koncepti. Frazemi bodo predstavljeni glede na pojavljanje v različnih zvrsteh, hkrati pa bodo predstavljena osnovna načela frazeografije: frazeologija v splošnem slovarju: konceptualno in izvedbeno; vrste frazeoloških slovarjev in njihove značilnosti: eno- ali večjezični, namenjeni rojenemu govorcu ali tujejezičnemu uporabniku itd.; frazeološke enote v besedilnih korpusih: kako jih prepoznati, izločiti in ovrednotiti njihove pojavne oblike.

Korpusno jezikoslovje obsega naslednje vsebine: jezikovni viri glede na namen, jezikovni viri za pisni in govorni jezik, tipologija in razvoj korpusov, gradnja korpusov, označevanje korpusov, korpusna analiza, korpusni opisi slovenskega jezika in njihova funkcionalna uporaba.

Konverzacijska analiza obsega razmislek o kontekstu govorne rabe jezika, zbiranja in transkribiranja gradiva za raziskave govorne rabe jezika, struktura pogovora, lastnosti spontanega govora in uzaveščenost ustrezne rabe tudi narečnega glede na različne govorne položaje in različne stopnje ter vrste izobraževanja.

approaches, enabled by contemporary linguistic technologies (synthesizers, speech analyzers, reference corpora) and vice versa, getting to know lexical systemness and its characteristics from phonetic to semantic image presents an important support to the new language technologies.

Phrasological field comprises comparative aspect of south Slavic languages phrasemes, their structure, syntax characteristics, category or denotative or sporočanski meaning. There will be emphasized common and different elements of south Slavic languages with special regard to origin and common phraseologic components in Slavic and non Slavic languages. Certain phraseologic concepts will also be exposed. Phrasemes will be presented regarding to their appearance in different sorts, at the same time different basic principles of phraseography will be presented: Phraseology in general dictionary: conceptual and executive; sorts of phraseological dictionaries and their characteristics: one- or multi lingual, meant for native speaker or foreign user, etc.; phraseologic units in textual corpora: how to recognize them, to eliminate and evaluate their appearing forms.

Corpus linguistic comprises following contents: linguistic sources regarding to source, linguistic sources for written and spoken language, typology and corpus development, corpus building, denominating corpus, corpus analysis, corpus description of Slovene language and their functional usage.

Conversation analysis comprises contemplation of spoken language usage context, gathering and transcribing material for researches of spoken language usage, conversation structure, characteristics of spontaneous speech and getting the awareness of adequate usage of dialectal regarding to different levels and sorts of education.

Temeljni literatura in viri / Readings:

- Anja Nikolić-Hoyt, 2004: *Konceptualna leksikografija. Prema tezaurusu hrvatskoga jezika*. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada.
- Irena Stramljič Breznik, 2001: Kateri podatki iz besedotvornega slovarja so uporabni v dvo- ali večjezični leksikografiji? V: *Dvojezična i višejezična leksikografija / 3. međunarodni leksikološko- leksikografski znanstveni skup, 15. – 16. studenoga 2001*. Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Razred za filološke znanosti, Odbor za leksikografiju. 34.
- Irena Stramljič Breznik, 2001: Besedne družine predlogov in veznikov v besedotvornem slovarju. *Jezikoslovni zapiski* 7/1-2. 197–206.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Besedotvorni slovar. V: *Evropsko leto jezikov; Sodobna slovenska književnost; Matija Murko / Slovenski slavistični kongres, 5. – 7. oktober*. Ljubljana: Slavistično društvo. 242–245.
- Irena Stramljič Breznik, 2002: Nekaj podatkov iz Besedotvornega slovarja slovenskega jezika za črko B po SSKJ. *Jezik in slovstvo* 47/7-8. 295–300.
- Irena Stramljič Breznik, 2007: Historiat poimenovalne in pojmovne raznolikosti za leksemске združbe v slovenistiki. *Časopis za zgodovino in narodopisje* 74/1, 97–109.
- József Tóth (ur.), 2004: *Quo vadis Wortfeldforschung?* Frankfurt am Mein: Peter Lang.
- Željka Fink Arsovski, 2002: *Poredbena frazeologija: pogled izvana i iznutra*. Zagreb: FF-press.
- Antica Menac, 2007: *Hrvatska frazeologija*. Zagreb: Knjigra.
- Erika Kržišnik (ur.), 2001: *Skripta 5. Zbornik za učitelje slovenščine kot drugega/tujega jezika*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovanske jezike in književnosti Filozofske fakultete.
- Мокиенко, Валерий М, 1980: *Славянская фразеология*. Москва: Высшая школа.

- Erika Kržišnik, 2003: Frazeologija v Slovenskem pravopisu 2001. *Slavistična revija* 51/2. 221–237.
- Željka Fink idr., 2006: *Hrvatsko-slavenski rječnik poredbenih frazema*. Zagreb: Knjigra
- Erika Kržišnik (ur.) in Wolfgang Eismann (ur.), 2007: *Frazeologija v jezikoslovju in drugih vedah*. Ljubljana: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovenistiko.
- Špela Arhar, Vojko Gorjanc, 2007: Korpus FidaPLUS: nova generacija slovenskega referenčnega korpusa. *Jezik in slovstvo* 52/2. 95–110.
- Harald Burger idr. (ur.), 2007: *Phraseologie : ein internationales Handbuch zeitgenössischer Forschung = Phraseology : an international handbook of contemporary research*. Berlin, New York : M. de Gruyter. (Poglavje XVII: Phraseographie / Phraseography.)
- Vojko Gorjanc, 2005: *Uvod v korpusno jezikoslovje*. Domžale: Založba Izolit.
- Vojko Gorjanc, Simon Krek (ur.), 2005: *Študije o korpusnem jezikoslovju*. Ljubljana: Krtina.
- Vojko Gorjanc (ur.), 2003: Jezikovne tehnologije za slovenščino. *Jezik in slovstvo* 48/3-4. 3-4.
- Simona Kranjc, 1999: *Razvoj govora predšolskih otrok*. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete.
- Darinka Verdonik, 2007: *Jezikovni elementi spontanosti v pogovoru: diskurzni označevalci in popravljanja*. Maribor: Slavistično društvo Maribor.
- Jef Verschueren, 2000: *Razumeti pragmatiko*. Ljubljana: Založba / *cf.
- Melita Zemljak Jontes, 2002: Problematika meritev trajanj narečnih glasov. V: *Med dialektologijo in zgodovino slovenskega jezika: ob življenjskem in strokovnem jubileju prof. dr. Martine Orožen*. Maribor: Slavistično društvo, 62–70.
- Peter Jurgec in Melita Zemljak Jontes, 2006: Metodologija preučevanja glasovnega gradiva. *Diahronija in sinhronija v dialektoloških raziskavah*. Maribor: Slavistično društvo. 303–309.
- Simona Pulko in Melita Zemljak Jontes, 2007: Raba zemljepisnih različkov slovenskega jezika glede na stopnjo izobraževanja in različne govorne položaje. V: *Slovenska narečja med sistemom in rabo. Povzetki predavanj*. Ljubljana: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete, 30.

Cilji in kompetence:

Študenti so sposobni na podlagi teoretičnih izhodišč analizirati besedotvorne, frazeološke in leksemске lastnosti zvrstno različnih besedil s funkcionalno uporabo razpoložljivih korpusov in drugih jezikoslovnih tehnologij.

Spoznavati prepletenost govorne rabe jezika z družbenim, mentalnim in fizičnim svetom, v katerem raba jezika poteka. Naučiti se uporabljati korpusne v znanstvenoraziskovalnem delu. Praktično spoznati zbiranje in transkribiranje govornega gradiva za raziskovalno delo. Spoznati teoretične temeljne in zahtevnejše značilnosti zapisa govornih besedil, ki temeljijo na slušnih in instrumentalnih zakonitostih.

Objectives and competences:

The students are capable on the basis of theoretical starting-point to analyze word-formatting, phraseological and lexemic characteristics of different sorts of texts with functional use of disposable corpuses and other linguistic technologies.

Knowing the intertwined nature of spoken use of language with social, mental and physical world in which the use of language is taking place. Learning to use corpuses in scientific-research work.

Practically familiarize themselves with collecting and transcribing spoken material for research work.

Getting to know theoretical basic and more demanding characteristics of written records that are based on audio and instrumental laws.

Predvideni študijski rezultati:

Znanje in razumevanje:

S pridobljenim znanjem in praktičnim delom so usposobljeni za samostojno jezikoslovno analizo različnih besedil in sposobni razumevanja vzročno-posledične povezave med vrsto besedila in tipičnimi jezikovnimi pojavi na ravni tvorjenega besedja, leksemskih povezav in frazeoloških zvez. Sposobni so funkcionalne uporabe različnih frazeoloških slovarjev in sposobni tudi sestavljanja tematskih skupin frazemov po temeljnih frazeografskih načelih.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

With accumulated knowledge and practical work the students are qualified for independent linguistic analysis and capable of understanding cause-consequential connection between the type of text and typical linguistic phenomena on the level of formed vocabulary, lexemic connections and phraseological unions. They are capable of functional use of different phraseological dictionaries and capable of composing thematic groups of prasemes by basic phraseographic principles.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

Študentje usvojijo metodologijo leksikološko-frazeološkega raziskovanja in vrednotenja jezikovnih pojavov in so tako usposobljeni za nadaljnje samostojno raziskovanje na področju leksikologije in usposobljeni za sestavljanje manjših (tematskih) frazeoloških slovarjev. Usvojena metodologija terenskega dela, zbiranja gradiva in delo s programi za transkribiranje in načine transkribiranja so skupaj s teoretičnimi metodološkimi, besedilnimi, slušno-instrumentalnimi in statističnoanalitičnimi znanji pomembna za pripravo doktorskega dela s področij leksikologije, frazeologije, korpusnega jezikoslovja in fonetike knjižnega ali narečnega govora.

Transferable/Key Skills and other attributes:

The students master the methodology of lexicological-phraseological research and evaluation of linguistic phenomena and are thus qualified for further independent research in the field of lexicology and for composing smaller (thematic) phraseology dictionaries. The mastered methodology of the field work, gathering material, working with programs for transcribing and modes of transcribing are together with theoretic methodological, textual, audio-instrumental and statistically-analytic knowledge important for preparing doctoral dissertation from the fields of lexicology, phraseology, corpus linguistics and phonetics of literary and dialectic speech.

Metode poučevanja in učenja:

Seminarsko delo.
Samostojno delo, vodeno s konzultacijami učitelja.
Projektno delo v okviru projekta nosilcev predmeta.

Learning and teaching methods:

Seminar work.
Independent work, lead by teacher's consultations.
Project work within the projects of the subject leaders.

Delež (v %) /

Načini ocenjevanja:

Weight (in %)

Assessment:

Seminarska naloga, ustni izpit	50 50	Seminar paper, Oral examination
-----------------------------------	------------------------	------------------------------------

Reference nosilca / Lecturer's references:

Doc. dr. Mira Krajnc Ivič

26. KRAJNC IVIČ, Mira, SKITEK, Špela. *Engliško?.* V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Besedje slovenskega jezika*, (Zora, 50). Maribor: Slavistično društvo, 2007, str. 325-336. [COBISS.SI-ID [15718920](#)]

27. KRAJNC IVIČ, Mira. Poskus jezikovnopragmatične in sociolingvistične analize Borovnjakovih Velikega katekizma in Duhovne hrane v primerjavi s sodobnimi priročniki za verouk. V: JESENŠEK, Marko (ur.). *Življenje in delo Jožefa Borovnjaka*, (Zora, 55). Maribor: Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, 2008, str. 218-231. [COBISS.SI-ID [16130568](#)]

34. KRAJNC IVIČ, Mira. *Razgovor kot vrsta komunikacijskega stika*, (Zora, 63), (Mednarodna knjižna zbirka Zora). Maribor: Filozofska fakulteta, Mednarodna založba Oddelka za slovanske jezike in književnosti, 2009. 306 str. ISBN 978-961-6656-38-2. [COBISS.SI-ID [63804929](#)]

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Filozofska fakulteta
Faculty of Arts

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Teoretični in praktični vidiki leksikografije
Subject Title:	Theoretical and practical aspects of lexicography

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik Slovene Language	2.	zimski winter

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Herbert Ernst Wiegand, Vida Jesenšek

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lecture:

Vaje / Tutorial:

Nemški / German

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Pogojev ni.

Prerequisites:

None.

Vsebina:

Predmet z aktualnih vsebinskih in metodoloških vidikov obravnava izbrane probleme leksikografske teorije in prakse. Poudarja naslednje vsebine:

- raba slovarjev glede na nove jezikovne vire (korpusi, drugi spletni viri, spletni slovarji),
- tipologija in funkcijskost eno- in dvojezičnih slovarjev,
- tipologija leksikografskih besedil,
- tipologija slovarskih sestavkov,
- tipologija leksikografskih informacij oz. navedb,
- tipologija slovarskih zgradb (makro-, mikro in mediostrukture),
- izbrani problemi slovaropisne prakse,
- kulturna in politična vloga leksikografije.

Content (Syllabus outline):

The subject deals with selected problems in lexicographic theory and practice being up to date concerning contents and methodological aspects. It emphasizes the following contents:

- use of dictionaries in comparison with new lingual sources (corpora, other internet sources internet dictionary),
- typology and functionality of mono- and bilingual dictionaries,
- typology of lexicographic texts,
- typology of dictionary articles,
- typology of lexicographic informations or quotations,
- typology of the structures of dictionaries (macro-, micro- and mediostructures),
- selected problems in practical composition of dictionaries,
- cultural and political role of lexicography.

Temeljna literatura in viri / Textbooks:

F.J. Hausmann et al. (Hg.) (1989-1991): Wörterbücher. Ein internationales Handbuch zur Lexikographie. 3 Bde. Berlin (HSK 5.1–5.3).

Engelberg, Stefan/Lothar Lemnitzer (2001): Lexikographie und Wörterbuchbenutzung. Tübingen.

Schlaefler, Michael (2002): Lexikologie und Lexikographie. Ein Einführung am Beispiel deutscher Wörterbücher. Berlin.

Wiegand, Herbert Ernst (1998): Wörterbuchforschung. Untersuchungen zur Wörterbuchbenutzung, zur Theorie, Geschichte, Kritik und Automatisierung der Lexikographie. Berlin, New York.

Wiegand, Herbert Ernst (1999): Semantics and Lexicography. Selected Studies (1976-1996) Ed. by Antje Immken and Werner Wolski. Tübingen.

Cilji:

Cilji predmeta so:

- seznaniti s slovarskimi in drugimi spletnimi jezikovnimi in enciklopedičnimi viri jezikovnega znanja,
- seznaniti s tipologijo in funkcijskostjo slovarjev,
- seznaniti s tipologijo slovarskih sestavkov, besedil in navedb,
- seznaniti s problematiko slovarskih struktur,
- seznaniti in opozoriti na kulturne in politične razsežnosti leksikografske prakse,
- seznaniti z raziskovalnimi pristopi na področju metaleksikografije.

Objectives:

The objectives are:

- introducing lexicographical and other internet-based lingual and encyclopedic sources of language knowledge,
- introducing the typology and functionality of dictionaries,
- introducing the typology of dictionary articles, texts and quotations,
- introducing the problems with the structure of dictionaries,
- introducing and drawing the students' attention towards the cultural and political extension of lexicographic practice,
- introducing research approaches in meta-lexicography.

Predvideni študijski rezultati:

Po zaključku tega predmeta bo študent:

- poznal raznolikost obstoječih jezikovnih in ekciklopedičnih virov,
- razumel posebnosti statičnih informacijskih sistemov,
- poznal in obvladal temeljne tipološke, funkcijske in metodološke pristope v teoretski leksikografiji in leksikografski praksi,
- poznal uveljavljene raziskovalne metode v metaleksikografiji,
- seznanjen s kulturnim in političnim pomenom leksikografije.

Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:

- spretnost sporazumevanja (pisno in ustno izražanje),
- spretnost uporabe informacijskih virov in tehnologij,
- spretnost reševanja problemov.

Intended learning outcomes:

Knowledge and Understanding:

The student will

- be familiar with the diversity of existing lingual and encyclopedic sources,
- understand the specialties of static information systems,
- be familiar with and master the basic typological, functional and methodological approaches in theoretical and practical lexicography,
- be familiar with the common research methods in meta-lexicography,
- be familiar with the cultural and political significance of lexicography.

Transferable/Key Skills and other attributes:

- Communication skills (oral and written expression),
- skills in using IT and information sources,
- skills in solving problems.

Metode poučevanja in učenja:

seminar

Learning and teaching methods:

seminar

Načini ocenjevanja:

sprotno delo
znanstveni članek

Delež (v %) /
Weight (in %)

20 %
80 %

Assessment:

active participation
scientific article

Univerza v Mariboru
University of Maribor

Članica UM

(znak
članice
UM)

UČNI NAČRT PREDMETA / SUBJECT SPECIFICATION

Predmet:	Značilnosti jezikovnega razvoja
Subject Title:	The course of language acquisition

Študijski program Study programme	Študijska smer Study field	Letnik Year	Semester Semester
Slovenistične študije, 3. stopnja Slovene Language Studies, 3 rd Degree	Slovenski jezik Slovene Language	2.	Zimski Autumn

Univerzitetna koda predmeta / University subject code:

Predavanja Lectures	Seminar Seminar	Sem. vaje Tutorial	Lab. vaje Labor work	Teren. vaje Field work	Samost. delo Individ. work	ECTS
	15				285	10

Nosilec predmeta / Lecturer:

Teodor Petrič

Jeziki /

Languages:

Predavanja / Lecture: Slovenščina in nemščina / Slovene and German

Vaje / Tutorial:

Pogoji za vključitev v delo oz. za opravljanje študijskih obveznosti:

Opravljenе obveznosti prvega letnika doktorskega študija skladno s predmetnikom.

Prerequisites:

Accomplished obligatory assignments of the first year of study according to the study program.

Vsebina:

Predmet z aktualnih vsebinskih in metodoloških vidikov obravnava značilnosti in potek usvajanja prvega, drugega in tujega jezika. Poudarja naslednje vsebine.

- Nevrološko-kognitivne osnove za proces usvajanja jezika.
- Vpliv tipoloških, okoljskih in medkulturnih dejavnikov na proces usvajanja jezika.
- Značilnosti vmesnih jezikov učencev (s poudarkom na nemščini kot enem izmed soudeleženih jezikov).
- Večjezičnost, zgodnje in kasnejše učenje tujega jezika (s poudarkom na nemščini kot enem izmed soudeleženih jezikov).
- Raziskovanje jezikovnih napak in njihov prispevek pri razlagi razvojnih poti jezika (s poudarkom na nemščini kot enem izmed soudeleženih jezikov).

Content (Syllabus outline):

In using contemporary research and methodology models this subject deals with the characteristics of first, second and foreign language acquisition development. The following contents are highlighted:

- Neuro-cognitive processes during language acquisition.
- The influence of typological, environmental and intercultural factors operating on the language acquisition process.
- The characteristics of interlanguages (with emphasis on German as one of the involved languages).
- Bi- and multilingualism, early and late foreign language acquisition (with emphasis on German as one of the involved languages).
- Research on language errors with emphasis on their value for the explanation of different developmental paths in language acquisition (with emphasis on German as one of the involved languages).

Temeljni literatura in viri / Textbooks:

- Müller, N., Kupisch, T., Schmitz, K., Cantone, K. 2006: *Einführung in die Mehrsprachigkeitsforschung*, Narr, Tübingen.
- Voelikova, M. D., Dressler, W. U. 2006: *Pre- and protomorphology*. Lincom, München.
- Wode, H. 1993: *Psycholinguistik: eine Einführung in die Lehr- und Lernbarkeit von Sprachen*, Max Hueber Verlag, Ismaning.
- Zangl, R. 1998: *Dynamische Muster in der sprachlichen Ontogenese. Bilingualismus, Erst- und Fremdspracherwerb*, Narr, Tübingen.

Cilji:

<p>Cilji predmeta so:</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznaniti s pomembnimi dejavniki in procesi, ki se prepletajo pri usvajanju naravnih jezikov, • seznaniti z značilnimi razvojnimi potmi pri usvajanju prvega, drugega ali tujega jezika, • seznaniti z razlagami aktualnih raziskovalnih pristopov o razvojnih poteh pri usvajanju jezika, • razpravljati o donosu izbranih raziskovalnih pristopov pri reševanju jezikoslovnih problemov.

Objectives:

<p>The objectives of the subject:</p> <ul style="list-style-type: none"> • to make the students familiar with important interlacing factors and processes in the acquisition of natural languages, • to make the students acquainted with characteristic developmental stages and paths in first, second and foreign language acquisition, • to make the students familiar with the explanatory power of contemporary research paradigms in the field of language acquisition theory, • to discuss the contributions of research paradigms on solving selected linguistic problems.

Predvideni študijski rezultati:

<p>Znanje in razumevanje: Po zaključku tega predmeta bo študent:</p> <ul style="list-style-type: none"> • razumel prepletenost raznovrstnih dejavnikov pri procesu usvajanja naravnih jezikov, • razumel značilne zglede razvojnih poti v prvem, drugem ali tujem jeziku, • razumel prispevek aktualnih raziskovalnih pristopov pri razlagi izbranih jezikovnih zglede • znal uporabiti pridobljeno znanje pri svojem individualnem raziskovalnem delu. <p>Prenesljive/ključne spretnosti in drugi atributi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spretnost sporazumevanja (pisno in ustno izražanje), • spretnost uporabe informacijskih virov in tehnologij, • spretnost reševanja problemov.
--

Intended learning outcomes:

<p>Knowledge and Understanding: On completion of the course the student will be able:</p> <ul style="list-style-type: none"> • to demonstrate knowledge of the interconnection of different factors involved in the acquisition of natural languages, • to understand characteristic cases of developmental paths in first, second and foreign language acquisition, • to understand the explanative power of contemporary research paradigms in the case of selected developmental data, • to apply this knowledge to his/her individual research project. <p>Transferable/Key Skills and other attributes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communication skills (writing and oral skills of expression), • Information Technology related skills (information retrieval, use of linguistic software), • Problem solving (analysis of linguistic problems).
--

Metode poučevanja in učenja:

Seminar

Learning and teaching methods:

seminar

Načini ocenjevanja:

sprotne priprave	30%
seminarska naloga	70%

Delež (v %) /
Weight (in %)

Assessment:

homework assignments and active participation
seminar paper

Materialni pogoji za izvedbo predmeta :

Učilnica z grafoskopom in/ali LCD-projektorjem.

Material conditions for subject realization

Classroom with OHP and/or LCD projector.
--

Obveznosti študentov:

(pisni, ustni izpit, naloge, projekti)
<ul style="list-style-type: none"> • sprotne priprave • seminarska naloga

Students' commitments:

(written, oral examination, coursework, projects):
<ul style="list-style-type: none"> • homework assignments and active participation • seminar paper

Opomba: Vse sestavine opisa predmeta do vključno z načini ocenjevanja za izvedbo predmeta so obvezna sestavina učnega načrta predmeta kot ga določajo Merila za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov (Ul. RS, št. 101/2004) v 7. členu. Obveznosti študentov ne sodijo k sestavinam opisa predmeta, so pa obvezni del sestavin študijskih programov in zato priporočljiv del obrazca opisa predmetov. Vse nadaljnje sestavine opisa v ležeči pisavi niso obvezne.